ЮКСАК СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРАЙЛИК

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР ҚОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

9-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 202 (2235).

9 ОКТЯБРЬ СЕШАНБА 1962 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎРТОҚ Н. С. ХРУШЧЕВ ТОШКЕНТ МАШИНАСОЗЛИК ЗАВОДИДА

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Совети Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев 7 октябрда Тошкент машинасозлик заводида бўлди ва унинг иши билан танишди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев билан бирга КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. А. Карлов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Р. Қурбонов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси Н. В. Мартинов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев ва республиканинг бошқа раҳбар ходимлари корхонага келдилар. Корхона коллективи ўртоқ Н. С. Хрушчевни самимий кутиб олди.

Корхонани кўздан кечирган вақтда завод раҳбарлари ва инженер-техник ходимлари коллективнинг техника тараққиёти учун, меҳнат унумдорлигини ошириш учун олиб бораётган кураши тўғрисида, етти йиллик план топшириқларини бажариш учун социалистик мусобақанинг қандай ташкил қилинганлиги ҳақида батафсил гапириб бердилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев машинасозлар билан суҳбат вақтида ишлаб чиқаришни ташкил этиш, янги техникани жорий қилиш масалалари билан қизиқди, аҳил коллективнинг ишлаб чиқаришдаги ютуқларига юксак баҳо берди ва унга янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон партия ташкилоти активининг йиғилиши. Суратда: президиумда.

А. Горюрик ва Г. Пун фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Туркманистон ва Тожикистонга сафар қилганидан кейин Ўзбекистонга келган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг республикада бўлиши Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Никита Сергеевич Хрушчев олти кун давомида саноат ва қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг, олимларнинг фаолияти билан танишди. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг маслаҳатлари ва тавсиялари ишчилар, колхозчилар, интеллигенцияни Октябрь 45 йиллигини муносиб кутиб олиш учун, етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашда янгидан-янги муваффақиятларга илҳомлантирди.

1962 йил учун Ўзбекистон меҳнаткашлари қабул қилган юксак социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги 8 октябрда Тошкентда бўлиб ўтган республика партия ташкилоти активининг йиғилишида ҳар тарафлама анализ қилинди.

Навоий номли театр залига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзолари, область партия комитетларининг саноат ва қишлоқ хўжалиги масалалари билан шуғулланувчи секретарлари, республика министрликлари, бошқармалари ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, йирик саноат корхоналарининг директорлари, территориал ишлаб чиқариш бошқармаларининг бошлиқлари, совхозларнинг директорлари ва колхозларнинг раислари, территориал ишлаб чиқариш бошқармалари ҳузуридаги область партия комитетлари партия ташкилотчилари ва область комсомол комитетларининг комсомол ташкилотчилари, шунингдек касаба союз ташкилотчилари, шаҳар ва район партия комитетларининг биринчи секретарлари, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раислари, область комсомол комитетларининг секретарлари ва область касаба союз советларининг раислари, саноат корхоналари, колхоз ва совхозлар партия ва комсомол ташкилотларининг секретарлари, бир қанча корхоналар ва совхозлар касаба союз комитетларининг раислари, саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг мутахассислари, новаторлари ва илғорлари тўпландилар.

Саҳнанинг тўрида пролетар революциясининг доҳийси, Коммунистик партиянинг ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси Владимир Ильич Ленин бюсти турибди. Саҳнанинг у чеккасидан бу чеккасига тортиб қўйилган транспарантда қуйидаги сўзлар ёзилган: «Ленин байроғи остида. Коммунистик партия раҳбарлигида — коммунизм тантанаси сари, олға!». Бепоён пахта даласи фонида Ўзбекистондаги барча меҳнаткашларнинг жанговар шиори порлаб турибди: «Ватанга 3 миллион 350 минг тонна пахта берамиз!».

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев кириб келганида тўпланганлар уни гулдурос давомли қарсаклар билан кутиб оладилар.

Актив йиғилишини КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов очади.

Йиғилиш президиуми сайланади. Н. С. Хрушчев ва Ш. Р. Рашидов ўртоқлар билан биргаликда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. Абдураззоқов, Г. А. Габриельянц, В. А. Карлов, Р. Қурбонов, М. М. Мусахонов, Г. Ф. Наймушин, Е. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, И. И. Федюнинский, А. Ҳайдаров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Н. В. Мартинов, Қ. Муртазоев президиумдан ўрин оладилар.

Президиумда КПСС Марказий Комитети оғир саноат бўлимининг мудири А. П. Рудаков, СССР Геология ва ер ости бойликларини муҳофаза қилиш министри А. В. Сидоренко, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Газ саноати бош бошқармасининг бошлиғи А. К. Кортунов, «Союзсельхозтехника» бирлашмасининг раиси П. С. Кучумов, КПСС Марказий Комитети иттифоқчи республикалар бўйича қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг биринчи ўринбосари Ф. С. Крестьянинов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажёсткин, В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академиясининг вице-президенти А. Н. Аскоченский, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. О. Азимов, Х. Эргашев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабков, «Главголодностепстрой» бошлиғи А. А. Саркисов, «Пахтаорол» совхозининг директори В. Н. Куликов, пахта териш машиналарининг конструктори А. Н. Приходько ва бошқалар ўтирибдилар.

Президиум столи ёнида Чиноз районидаги Киров номли колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Охунова, Тошкент тўқимачилик комбинати коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи М. Алпатова, Томди районидаги «Октов» колхозининг чўпони, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ж. Балимонов, Ленин районидаги «XX партсъезд» колхози трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи М. Жалолов, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози маккажўхорикор бригадасининг бошлиғи Люба Ли, В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Нуриддинов, «Южсурхანводстрой» экскаваторчилар бригадири Б. Тихомиров, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Х. Турсунқулов, Ўрта Осиё машина синаш станциясининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Тюпко, Поп районидаги Ленин номли колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Умрзоқов ўтирибдилар.

Содиқ ленинчи, тинчлик ва халқлар бахт-саодати учун толмас курашчи ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Президиумининг состави ғоят баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланади.

«Саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалиги соҳасида республика меҳнаткашлари ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисида» доклад қилиш учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидовга** сўз бериладн.

Ленинчи коммунистларнинг улуғ форуми — партиямизнинг тарихий XXII съездидан буён қарийб бир йилча вақт ўтди, — дейди Ш. Р. Рашидов. — Бу съезднинг идеялари жаҳонга қимматбаҳо олмос сингари нур сочиб, фақат мамлакатимиз тараққиётигагина эмас, шу билан бирга жаҳон тарихининг бутун боришига ҳам қудратли таъсир ўтказмоқда.

Биз Совет Ватанининг шонли тарихига ҳар кун, ҳар соат янгидан-янги олтин саҳифалар ёзилаётган бир вақтда яшамоқдамиз.

Қардош аҳил оила бўлиб коммунизм қураётган барча совет халқларининг шу кунларда бутун кучи, ғайрати, иродаси етти йилликнинг тўртинчи йили — 1962 йил топшириқларини шараф билан бажаришга қаратилган.

Шонли ишчилар синфимиз давлат планларини муддатидан олдин бажариш учун курашда социалистик мусобақанинг ташаббусчиси бўлмоқда, ватанпарварлик ишларини бошлаб бермоқда.

Республиканинг социалистик индустрияси жуда катта қадамлар билан олға бормоқда. Ўзбекистоннинг иқтисодий картасида янгидан-янги қудратли электростанцияларнинг чироқлари, янгидан-янги катта заводлар ва фабрикаларнинг белгилари пайдо бўлмоқда. Етти йилликнинг уч ярим йили мобайнида 250 дан кўпроқ саноат корхоналарининг корпуслари қад кўтарди. Оҳангарон ва Тахиатош ГРЭСлари электр токи бера бошлади. Қурама тоғларининг бағрида мамлакат рангли металлургиясининг энг катта корхоналаридан бўлган Олтинтопган қўрғошин-рух ва мис комбинати барпо қилинди. Фарғонадаги нефтни қайта ишлаш заводи, Оҳангарон цемент заводининг иккита технология линияси, Фарғонадаги азотли ўғитлар заводининг биринчи навбати, Тошкентдаги санитария-техника ускуналари заводи ва бошқа корхоналар ишга туширилди.

Ишчилар ва инженер-техник ходимлар фидокорона меҳнат қилмоқда.

Республика саноатида етти йилликнинг тўртинчи йилида ҳам ажойиб ишлар қилинди. Ялпи маҳсулот чиқаришнинг 9 ойлик плани муддатидан олдин бажарилди. Бир қанча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича етти йиллик планни бажаришда бир-икки йил олдинда бораётган Тошкент темир йўл магистрали коллективининг катта муваффақиятларга эришганлигини мамнуният билан қайд қиламиз. Автомобиль транспорти, ҳаво флоти ва алоқа органларининг ходимлари анчагина яхши натижаларга эришдилар.

Партия XXII съездидан кейин республикада капитал қурилиш ишлари бирмунча яхшиланди. Шу йилнинг тўққиз ойи ичида муҳим саноат объектлари ишга туширилди, бир қанча йирик корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватлари кенгайтирилди. Республика Қурилиш министрлиги бажараётган пудрат ишларининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 12 процент кўпайди.

Биз бу муваффақиятлардан қувониш билан бирга, республика саноати, транспорти, қурилиш ташкилотлари ўз имкониятларидан тўла фойдаланмаётганликларини яхши биламиз.

Республика корхоналаридан 185 таси тўққиз ойлик программани бажармаганлиги ва халқ хўжалигига қарийб 26 миллион сўмлик маҳсулотни кам берганлиги шуни кўрсатмайдими, ахир?

Капитал қурилишнинг тўққиз ойлик плани тўла бажарилмади. Кўпгина қурилиш ташкилотлари материаллар ва маблағларни бир қанча қурилишларга сочиб юборишга ҳали ҳам йўл қўймоқдалар, механизмлардан тузук фойдаланмаётирлар.

Йил охиригача уч ой вақт қолди. Қолоқ участкаларни шу вақт ичида олдинга чиқариб олишимиз лозим. Фақат шунинг ҳисобига биз саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришимиз, транспорт, қурилиш ва алоқа ташкилотлари ишининг кўрсаткичларини анча яхшилаб олишимиз мумкин. Биз ҳар қандай қилиб бўлса ҳам бунга эришмоғимиз керак.

Шуни унутмаслик керакки, республикада саноат ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг бутун етти йиллик программасини бажариш учун 1962 йил ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Бизнинг перспективаларимиз ҳақиқатан жуда катта. Ўзбекистонда рангли металлургия маҳсулотини ишлаб чиқариш анча кўпайтирилиши лозим. Етти йиллик мобайнида маҳсулот ишлаб чиқаришни химия саноатида 3,8 баравар, машинасозлик ва металл ишлаш саноатида уч баравардан зиёд, бинокорлик материаллари саноатида 3,6 баравар, озиқ-овқат саноатида бир ярим баравар кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Ўзи шу бўлса ҳам, лекин ҳақиқатан зўр қувватга эга бўлган газ саноатимиз олдида нақадар чексиз имкониятлар очилмоқда! Табиий газ чиқариш 1965 йилгача 145 баравар кўпайтирилиши лозим. Ҳозирги вақтда республика геологлари Адамтош, Айзавот, Зикри ва Сурхондарё областининг бошқа районларида нефть-газ чиқадиган янги конларни қидириб топиш ишларини муваффақиятли равишда олиб бормоқдалар. Бу конларнинг запаслари жаҳонда энг катта газ кони бўлган машҳур Газли конидаги газ запасларига қараганда анча кўп. Табиий газнинг мана шу бепоён океани совет халқига хизмат қилдирилмоқда.

Бухоро газини келгуси йилнинг ўзидаёқ Уралдаги қардошларимизга элтиб беришимиз мумкинлиги билан бахтиёрмиз. Бизнинг табиий газимиз қўшни қардош республикалар — Тожикистон, Қозоғистон ва Қирғизистонда саноатни ривожлантиришга ва аҳолининг турмушини яхшилашига ёрдам бериши билан бахтиёрмиз.

Мана шу улуғвор вазифаларнинг ҳаммасини муваффақиятли ҳал қилмоқ учун етти йилликнинг тўртинчи йили бўлган 1962 йилни яхши натижалар билан тамомлашимиз керак.

Пахта етиштиришни кўпайтириш бизнинг ҳамиша асосий вазифамиз бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади. Бу — СССР нинг ҳамма халқлари олдидаги, социалистик лагерь мамлакатларининг улуғ ҳамдўстлиги олдидаги бизнинг энг биринчи ватанпарварлик ва интернационал бурчимиздир.

Кейинги йилларда пахтачиликда катта революцион ўзгаришлар рўй берди. Ғўзани машиналар ёрдами билан парвариш қилишнинг илғор прогрессив усуллари порлоқ ғалаба қозонди. Қўриқ ерларда янгидан-янги кенг майдонлар очилмоқда. Республиканинг кенг пахта далаларида жуда кўп машъаллар ёрқин нур сочиб турибди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев республикамизга биринчи марта келган йил — 1954 йил ҳаммамизнинг эсимизда. Ўша вақтда Никита Сергеевич пахта етиштириш ишидаги катта камчиликларни, ўзига хос дадиллик ва принципиаллик билан очиб ташлади ва совет пахтачилигини ривожлантириш бундан буён қайси йўл билан бориши кераклигини кўрсатиб берди.

Ғўзани парвариш қилишнинг янги усуллари вақт синовидан ўтган ҳозирги пайтда биз Никита Сергеевич Хрушчев кўрсатиб берган йўл бирдан-бир тўғри йўл бўлганлигини, биз фақат шу йўл туфайли «оқ олтин» етиштиришни ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари маҳсулотларини етиштиришни кўпайтиришга ҳақиқатан муваффақ бўлганлигимизни айниқса яққол кўриб турибмиз.

Пахтачиликни ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларини янада юксалтириш соҳасида олиб бораётган ишимизда биз партия XXII съездининг, КПСС Марказий Комитети март Пленумининг тарихий қарорларига, ўтган йилги Тошкент зона кенгашининг берган тавсияларига ҳамиша амал қилмоқдамиз.

Қолоқ колхозларни ва совхозларни раҳбар кадрлар билан мустаҳкамлаш чоралари кўрилди. Фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини пропаганда қилиш айниқса кенгайтирилди. Ҳамма колхозлар ва совхозларда экин майдонларининг структураси қайта кўриб чиқилди, бу эса пахта майдонларини ва сермаҳсул озуқа экинлари экилаётган майдонларни кенгайтиришга имкон берди. Турли тупроқ-иқлим зоналарига мослаб янги алмашлаб экиш схемалари ишлаб чиқилмоқда.

Пахтачиликни ривожлантиришда бирмунча муваффақиятларга эришганлигимизни мамнуният билан қайд қилганимиз ҳолда, шу нарсани ҳамиша эсда тутишимиз керакки, республикамизнинг «оқ олтин» етиштириш соҳасида давлат олдида катта қарзи борлигини, пахта етиштириш соҳасида етти йилликнинг уч йилига мўлжалланган топшириқ тўла бажарилмаганлигини яхши биламиз. Бизнинг олдимизга қўйилаётган талаблар йилдан-йилга ошиб бораётганлигини унутмаймиз. Ўзбекистон пахта етиштиришни шу етти йиллик ичида тўрт миллион тоннага етказиши, йигирма йил ичида эса етти миллион тоннага етказиши лозимлигини унутмаймиз.

Республика партия ташкилоти бу йил жиддий имтиҳон олдида турибди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг катта ёрдами билан республика партия ташкилотлари, барча меҳнаткашлар бу йил табиий офатларнинг ва сув танқислигининг оқибатларини тугатиш соҳасида бир қанча иш қилдилар. Шу туфайли тузуккина ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдик.

Ҳозир биз пахта учун курашнинг энг масъулиятли, ҳал қилувчи босқичида турибмиз. Социалистик мажбуриятларимизнинг бажарилиши пахта теришнинг мана шу долзарб кунларида уюшқоқлик ва жанговарлик билан ишлашимизга боғлиқ.

Республикамизда пахта тайёрлаш йиллик планини бажариб бўлган ва шу дамгача гектар бошига 30, 40, 50 центнердан ҳосил олган бригадалар ва колхозлар бор.

Тошкент областидаги Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасининг, Оржоникидзе ва Ўрта Чирчиқ районларининг, Фарғона областидаги Поп ва Ўзбекистон районларининг, Андижон областидаги Олтинкўл, Ленин ва Чуст районларининг, Избоскан ва Москва ишлаб чиқариш бошқармаларининг, Бухоро областидаги Вобкент ишлаб чиқариш бошқармасининг ва Ромитан районининг, Сурхондарё областидаги Жарқўрғон ва Шеробод районларининг, Шаҳрисабз ишлаб чиқариш бошқармасининг хўжаликлари пахта топшириш ишини тез суръатлар билан олиб бормоқдалар.

Юз минглаб колхозчилар ва совхоз ишчилари Надежда Григорьевна Загладанинг совет ерининг хўжайини бўлган меҳнаткаш шарафини қадрлаб, виждонан ишлайлик, деган чақириғига чин кўнгилдан амал қилиб, пахта далаларида фидокорона ишлаш намуналарини кўрсатмоқдалар.

Бироқ, шуни эътироф қилиш керакки, умуман республикада пахтани териш ва давлатга топшириш ҳали ҳам қониқарсиз бормоқда. Шу кунгача тайёрлаш пунктларига бир миллион 330 минг тонна чамаси, ёки планнинг 40 процентига яқин пахта топширилди, холос.

Самарқанд, Хоразм областларида ва Қорақалпоғистон АССРда пахта тайёрлаш айниқса суст бормоқда.

Республикада етти йилликнинг уч йили мобайнида пахтани давлатга мўлжалдагидан анча кам топширган районлар бор. Оққўрғон, Киров, Қўқон, Фарғона, Навоий, Бухоро, Қоракўл, Ангор, Кегайли ва бошқа баъзи районлар давлат олдида мана шундай қарздор бўлиб қолган районлардан ҳисобланади. Шу районлар бу йил ҳам республикани орқага тортмоқда. Сирдарё, Қўрғонтепа, Денов ишлаб чиқариш бошқармаларида, Фрунзе, Марғилон, Косонсой ва бошқа бир қанча районларда ҳам пахта териш жуда ёмон ташкил этилган.

Пахтакорларнинг қаҳрамонона меҳнати билан етиштирилган пахта ҳосилининг ҳаммасини тез ва нобуд қилмай териб олиб, давлатга топшириш учун бизда ҳамма имкониятлар бор. Бунинг учун истак ва ирода ҳам бор. Ажойиб кишиларимиз бор. Приходько ва Аҳмедов ўртоқлар конструкция қилган жуда яхши терим машиналаримиз бор. Пахта терадиган бундай машиналар жаҳоннинг бошқа бирonта мамлакатида йўқ. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш учун зарур бўлган воситаларнинг ҳаммаси бизда бор.

Такрор айтаманки, бизда ҳамма имкониятлар бор. Бу имкониятлардан тўла фойдаланиш учун юксак даражада уюшқоқлик ва оперативчилик билан ишлаш, қаҳрамонона ишлар қилишга одамларни сафарбар қилиш ва завқлантириш, машиналарга кенг йўл очиб бериш, теримчиларнинг ва механик-ҳайдовчиларнинг юксак даражада унумли ишлашлари учун бутун шароитни яратиб бериш зарур, холос.

Биз буни қила оламиз ва қилишимиз лозим.

Сизларнинг номингиздан, Ўзбекистоннинг ҳамма меҳнаткашлари номидан КПСС Марказий Комитетининг Президиумини, Никита Сергеевич Хрушчевни ишонтириб шуни айтишга ижозат бергайсизки, ўртоқлар, биз бутун ҳосилни йиғиб-териб оламиз, пахта тайёрлаш давлат планини ва олган социалистик мажбуриятларимизни бажариш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Биз бундан буён ҳам пахтанинг ялпи ҳосилини йил сайин кўпайтира берамиз, ҳар бир колхоз ва совхознинг гектар бошига камида йигирма беш центнер пахта олишига ҳамда пахта ва бошқа экинлар экиладиган майдонларни кенгайтирмоқ учун зўр бериб ва қунт билан ҳаракат қилаверамиз.

Қўриқ ерларни ўзлаштириш ва мавжуд ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш биз учун жуда катта аҳамиятга эга. Образли қилиб айтганда, ирригацияни суғориладиган деҳқончиликнинг онаси дейиш мумкин.

Ирригация қурилиши ва мелиорация тадбирлари учун давлат томонидан берилган маблағлардан республика кейинги ўн йил ичида, афсуски, тўла равишда фойдаланмади. Бу хатонинг оқибатлари ҳозирги вақтда, айниқса сув камчил бўлган йилларда жуда сезилиб турибди.

(Охири иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

(Боши биринчи бетда).

Биз йўл қўйилган хатоларни жуда равшан тушуниб олдик, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг ёрдами билан сув хўжалиги қурилишига зўр ғайрат билан киришдик.

Партиянинг XXII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг март Пленумидан кейин, дейди сўнгра докладчи, бизнинг партия ташкилотимиз чорвачиликни янада ривожлантириш йўлида бирмунча ишлар қилди.

Республика колхозлари ва совхозлари шу дамгача давлатга ўтган йилдагига нисбатан 14 минг тонна кўп гўшт, 10 минг тонна кўп сут сотдилар. Давлатга қоракўл тери ва тухум сотиш йиллик планлари муддатидан олдин бажарилди.

Свердлов, Жомбой, Москва, Бўстонлиқ, Ғиждувон, Шофрикон, Чуст, Деҳқонобод, Бойсун, Термиз районлари, Вобкент ишлаб чиқариш бошқармаси гўшт тайёрлаш йиллик планларини бажариб бўлдилар, Юқори Чирчиқ, Қуйи Чирчиқ, Поп, Бўз, Тўрақўрғон, Булунғур, Иштихон, Томди, Денов, Қарши, Гурлан, Шовот, Қизилтепа ва бошқа районлар бу планни бажариш олдида турибди. Илғор районлар 1963 йил топшириғини муддатидан олдин бажаришга ва давлатга гўштни фақат юқори кондицияда топширишга имкон берадиган миқдордаги чорва молларни боқиб семиртирмоқдалар.

Бироқ, шуни эътироф қилиш керакки, жамоат чорвачилигини ривожлантириш масалалари айрим партия ва совет ташкилотларимизнинг ҳали ҳам диққат марказида тургани йўқ. Чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлаш ишида шармандаларча орқада қолаётган, масалан, Кегайли, Қўнғирот, Норпой, Конимех, Бағдод, Куйбишев, Пискент, Комсомол, Бекобод, Жалақудуқ, Балиқчи, Китоб, Чироқчи, Охунбобоев районлари сингари районлар бор.

Бу қолоқликни тугатиш, чорвачиликни, шу жумладан йилқичиликни ва туячиликни бутун чоралар билан ривожлантириш, гўшт етиштиришда республиканинг биринчи маррага, сўнгра эса иккинчи маррага ҳам мумкин қадар тез чиқиб олиши учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Ем-хашакни кўпайтириш бу вазифани ҳал қилишнинг калитидир.

Маккажўхори бизнинг далаларимизда тобора мустаҳкам ўрин олмоқда. «Политотдел» колхозидаги Люба Ли бу ажойиб экиндан мўл ҳосил етиштиришда яқиндагина бизнинг республикамизда бирдан-бир моҳир уста ҳисобланар эди. Эндиликда ундан ўрнак олиб ишлаётган юзлаб моҳир жўхорикорларимиз бор. Энг муҳими шуки, одамларнинг психологиясида, онгида жуда катта ўзгаришлар рўй берди, улар маккажўхори ҳақиқатан ҳам тенги йўқ озуқа экини эканлигига астойдил ишондилар.

Бироқ, шуни айтиш керакки, бизнинг кадрларимиз орасида сўзда маккажўхорига тарафдор бўлиб, амалда эса, «дала маликаси»нинг йўлига ҳар хил ғовлар солаётган консерваторлар ҳали ҳам бор.

Республика партия ташкилоти бу ғовларни олиб ташлаш учун ҳамма чораларни кўради, маккажўхоридан энг юқори ҳосил олишга ҳормай-толмай ва зўр бериб эришади.

Тошкентдаги зона кенгашида ўртоқ Н. С. Хрушчев пахтани алмашлаб экишда нўхатнинг катта аҳамияти борлигини таъкидлаб, нўхат экишни тажриба қилиб кўришни бизга тавсия қилган эди.

Биз шу маслаҳатга амал қилиб, нўхатни кузда ҳам, қишда ҳам, баҳорда ҳам экдик. Натижа жуда яхши бўлиб чиқди.

Олинган натижаларга асосланиб, қарор қабул қилдик. Биз бу қарорда келгуси йилда дуккакли экинлар экиладиган майдонни юз минг гектарга етказишни, шунингдек чигит экиладиган ерларга кузда нўхат экишни кенг миқёсда тажриба қилиш кераклигини мўлжаллаб қўйдик.

Биз нўхатга кенг йўл очиб бермоқдамиз, чунки нўхат ҳам одамларга овқат, ҳам чорва молларга озуқа бўлади, пахта экиладиган ерларнинг азотини кўпайтиради, нўхат — тупроқнинг унумдорлигини яхшилашга ёрдам беради.

Партия, совет, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари йил охиригача қолган вақтдан фойдаланиб, ҳамма колхозларда ва совхозларда чорва молларни қишда тўйдириб боқиш мақсадида ем-хашакни мумкин қадар кўпроқ тайёрлаб қўйиш учун ҳамма чораларни кўришлари зарур.

Бизнинг қишлоқ хўжалигимиз, дейди докладчи, кўп тармоқли хўжаликдир. Қишлоқ хўжалигимиз пахта ва чорвачилик маҳсулотлари билан бир қаторда, пилла ҳам, каноп ҳам, шоли ҳам, дон ҳам, сабзавот ҳам, картошка ҳам, қовун-тарвуз ҳам, мева ҳам, узум ҳам беради.

Бу йил Ўзбекистон пиллачилари катта ғалаба қозондилар. Улар ўз мажбуриятларини шараф билан бажариб, давлатга 15 минг 311 тонна пилла сотдилар. Республикада ҳеч қачон шу қадар кўп пилла тайёрланмаган эди.

Қуйи Чирчиқ ва Юқори Чирчиқ районларидаги каноп экувчи колхозларнинг меҳнаткашлари каноп етиштириш соҳасида етти йилликнинг охирги йилига мўлжалланган маррадан ўзиб кетдилар. Улар канопдан жаҳонда энг юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Каноп экиш билан шуғулланаётган колхозлар бу йил ҳам ўз сўзларининг устидан чиқишларига шак-шубҳа йўқ.

Бу йил республикада сабзавот, қовун-тарвуз, мева ва узум ҳосили мўл бўлди. Ўтган йилдагига нисбатан шу дамгача 40 минг тонна кўп сабзавот, 7 минг тонна кўп картошка, 15 минг тонна кўп қовун-тарвуз, 7 минг тонна кўп мева тайёрланди, Умумиттифоқ фондига сабзавот, мева топшириш плани ошириб бажарилди, қовун-тарвуз топшириш плани эса тез орада бажарилади. Сабзавот, картошка, қовун-тарвуз, мева ва узум тайёрлаш йиллик планини яқин вақт ичида бажарамиз.

Ўзбекистон аҳолисига ва қардошларимиз бўлган Москва, Ленинград, Урал, Сибирь меҳнаткашларига ва мамлакатнинг бошқа районларидаги меҳнаткашларга республикамизнинг мана шундай нози-неъматларини тағин ҳам кўпроқ бериш учун республика партия ташкилоти, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бундан буён ҳам боғлар ва полизларнинг ҳосилини кескин кўпайтиришга зўр бериб ҳаракат қиладилар.

Доннинг ялпи ҳосилини кўпайтириш учун катта имкониятларимиз бор. Мен буғдойни, маккажўхорини, шолини, нўхатни айтмоқчиман. Қилинган ҳисоблар шуни кўрсатдики биз дон ва нўхат экиладиган майдонларни келгуси йилнинг ўзидаёқ 250 минг гектар миқдорида кенгайтиришимиз мумкин.

Биз давлатга бу йил 10 миллион пуд чамаси дон сотамиз, 1963 йилда эса бундан ҳам кўпроқ дон сотамиз.

Маълумки, ҳар қандай ишнинг муваффақиятини одамлар ҳал қилади. Моддий неъматларни яратувчиларнинг, коммунизм қурувчиларнинг турмуш ва иш шароитини яхшилашга биз бутун фикри-зикримизни, бутун кучимизни қаратмоқдамиз.

Кейинги йилларда республикада меҳнаткашларнинг маданий-маиший турмуш шароитини яхшилаш йўлида қилинган ишлар оз эмас. Жуда кўп янги уйлар қурилди. Уй-жой проблемаси гарчи ҳали ҳам энг кескин проблема бўлиб қолаётган бўлсада, янги қурилган уйларимиз бу проблемани ҳал қилишга бирмунча ёрдам берди. Шаҳарлар ва қишлоқларни обод қилиш соҳасида катта ишлар бажарилди. Коммунал-маиший корхоналарнинг шохобчалари кенгайтирилди. Касалхоналар, болалар боғчалари ва ясилларидаги ўринлар кўпайтирилди. Мактабларнинг кўпчилиги машғулотларни бир сменада ўтказмоқда. Савдо ишлари бирмунча яхшиланди.

Одамларнинг турмушини тобора яхшиламоқ учун, меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган маданий-маиший талабларини яхшироқ қондирмоқ учун биз бундан буён ҳам тинмай меҳнат қиламиз. Ҳозирги вақтда республика партия ташкилоти обод колхоз посёлкалари қуришга, электр ва газни ишлаб чиқаришга ҳамда шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг турмушида тағин ҳам кўпроқ ишлатишга. Йўл хўжалигини тубдан яхшилашга, мактаблар, медицина муассасалари ва болалар учун мактабгача тарбия муассасалари қуришга кўпроқ эътибор бермоқда.

Етти йилликнинг тўртинчи йилида қилган ишларимизни уч ойдан кейин батамом якунлаймиз. Шу сабабли ҳаммамиз мана шу якунловчи маррага халқ хўжалигининг барча тармоқларида юксак кўрсаткичлар билан келадиган ишлар қилишимиз керак.

Мамлакатимиз тараққиётининг ҳозирги босқичи, дейди докладчи, раҳбарлик ишига тобора юксак талаблар қўймоқда, хўжалик ва маданий қурилишда, меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда партия ташкилотларининг роли ва аҳамияти тобора ошмоқда.

КПСС ленинчи Марказий Комитетининг илҳомбахш фаолияти раҳбарликнинг янги, тағин ҳам такомиллашган формаларини ва методларини муттасил ижодий қидиришдан иборат бўлмоқда. Халқ хўжалиги кенгашлари тузилганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини бошқариш қайта ташкил этилганлиги ҳамда партиямиз Марказий Комитетининг бошқа тадбирлари ажойиб самаралар берганлигини ҳаммамиз қувониб қайд қилмоқдамиз.

Ўртоқлар, деди пировардида Ш. Р. Рашидов, КПСС Марказий Комитетини, шахсан Сизни, азиз Никита Сергеевич, ишонтириб шуни айтишга ижозат бергайсизки, шонли Ленин партиясининг жанговар отрядларидан бири бўлган, КПСС Марказий Комитети теварагида, марксизм-ленинизмнинг зафарли байроғи теварагида маҳкам жипслашган Ўзбекистон партия ташкилоти етти йиллик тўртинчи йилининг топшириқларини, олган мажбуриятларимизни муваффақиятли бажариш учун, Совет Ватанининг экономикасини ва маданиятини янада яшнатиш учун, коммунизмнинг моддий-техника базасини тезроқ яратиш учун ҳамма чораларни кўради.

Ўртоқ Рашидов доклади юзасидан музокаралар бошланди. Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари **Н. Ж. Худойбердиев** сўзга чиқди.

Совет пахтачилигини янада ривожлантириш йўллари тўғрисида маслаҳатлашиб олмоқ учун мамлакатимиздаги барча пахтакор республикаларнинг вакиллари шу залда тўпланиб кенгаш ўтказганларидан бери орадан бир йилча вақт ўтди, деди у. Мана шу йил мобайнида областимизнинг барча коммунистлари, қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари пахта, гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш йўлида бирмунча иш қилдилар. Областнинг ҳамма хўжаликларида ҳар бир колхоз ва совхознинг яқин йиллар ичида гектар бошига камида 25 центнер пахта олишини, ҳайдаладиган ерларнинг ҳар 100 гектарига ҳисоблаганда 75 центнердан ва қишлоқ хўжалигига яроқли бошқа ерларнинг ҳар 100 гектарига ҳисоблаганда 16 центнердан гўшт етиштиришни таъминлайдиган тадбирлар ишлаб чиқилди ва бу тадбирлар зўр бериб амалга оширилмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг катта ёрдами, қишлоқ меҳнаткашлари орасида сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати ғоят юксалганлиги, область партия ташкилоти идеология ишларини кучайтириб юборганлиги юксак социалистик мажбуриятларни бажаришни таъминлайдиган миқдорда ҳосил етиштиришимизга имкон берди. Ҳосилдорликни ошириш ва қолоқ хўжаликларни илғор хўжаликлар даражасига етказиш йўли билан пахта етиштиришни кўпайтирмоқчимиз. 1962 йилда гектар бошига 20,7 центнердан, яъни ўтган йилдагига қараганда 5 центнер чамаси кўп пахта олишни мўлжаллаб турибмиз. Областдаги 45 тадан кўпроқ совхоз ва колхоз гектар бошига 25 центнер ва ундан ҳам зиёдроқ пахта олади, қолган хўжаликлар бу маррага 1965 йилгача эришади.

Областнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари давлатга пилла, дон, қоракўл ва тухум сотиш мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. Саноат, транспорт ва савдо ташкилотлари тўққиз ойлик планни ошириб бажардилар, капитал қурилиш ишлари анча тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Пахтани қоп-қанорсиз ташиш плани яқин кунларда бажарилади.

Бу йил область партия ташкилоти пахтани машинада теришга алоҳида эътибор бермоқда. Илғор механик-ҳайдовчилар ўз машиналари билан шу дамгача 70 тонна ва ундан кўпроқ пахта териб қўйдилар. Бироқ, шуни эътироф қилиш керакки, пахта териш ва тайёрлаш суръатлари ҳали ҳам суст. Ҳозир область партия ташкилоти бу ишларнинг суръатини кескин равишда ошириш чораларини кўрмоқда.

Жамоат чорвачилигини ривожлантиришга бирмунча кўпроқ эътибор берилмоқда. Бироқ, чорва моллар сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасидаги катта имкониятлардан тўла равишда фойдаланилмаётганлигини яхши биламиз. Гарчи кўп хўжаликлар маккажўхори, оқжўхори, қанд лавлаги, дуккакли экинлар ва бошқа ем-хашак экинларидан мўл ҳосил етиштиришни ўрганиб олган бўлсалар ҳам, аммо умуман область мустаҳкам ем-хашак базасини ҳанузгача вужудга келтиргани йўқ. Кўп бригадалар маккажўхорининг ҳар бир гектаридан 1100 центнер ва ундан ҳам ошириб кўкпоя, 50—60 центнер дон олмоқдалар. Бундай ҳосил бу йил ўтган йилдагига қараганда қарийб икки баравар кўп силос бостиришга имконият беради.

Область партия ташкилоти, Никита Сергеевич, Сизнинг маслаҳатларингизга амал қилиб, дон етиштиришни жадал ривожлантиришга ва лалмикор ерлардан яхшироқ фойдаланишга кўпроқ эътибор бера бошлади. Областда нами етарли бўлган адирлардаги лалмикорлик зонасида маккажўхори, оқжўхори, беда, картошка, нут, узум, мева етиштириш соҳасида кенг миқёсда тажрибалар ўтказилди. Лалмикорлик ерларда экин майдонларини янада кенгайтирмоқчимиз, дон, қовун-тарвуз, дуккакли экинлар, картошка, мева, узум етиштиришни кескин равишда кўпайтириш чораларини амалга оширмоқчимиз.

Амударё қайиридаги янги ерларни ўзлаштириш соҳасида катта ишлар қилинмоқда. Мана шу ерларда шоликорлик билан махсус шуғулланадиган иккита колхоз ташкил этилди. Яқин вақт ичида яна бир колхоз ташкил этилади. Мана шунинг ўзи бу йилнинг ўзида давлатга пландагидан икки баравар кўп шоли сотишимизга имкон беради.

Партия ишнинг муваффақияти кадрларнинг қўлида деб ҳамиша бизга эслатиб келмоқда. Область партия ташкилоти кўрган чоралар натижасида кейинги вақтларда совхоз ва колхозлар раҳбарларининг состави бирмунча яхшиланди. Серғайрат ва серташаббус кўпгина ёш ходимлар қишлоқ хўжалигидаги раҳбарлик ишларига кўтарилди. Биз меҳнатнинг илғор методларини колхозчиларга, совхоз ишчиларига ва хўжаликларнинг раҳбарларига ўргатишга, уларнинг иш малакасини оширишга кўп эътибор бермоқдамиз. Уларга республикамиздаги ва бутун Совет Иттифоқидаги энг яхши машъалларнинг, қишлоқ хўжалик илғорларимизнинг тажрибалари ўргатилмоқда.

Жуда кенг унумдор қўриқ ерлари, ер ости сувларининг катта манбалари бўлган Сурхондарё области республикада пахтачиликнинг энг йирик районларидан бири бўлиб қолади. Чимқўрғон сув омбори қурилиши Улуғ Октябрнинг 45 йиллигигача битказилади. Жанубий Сурхон сув омборини қуриш ишлари муваффақиятли олиб борилмоқда. Шеробод каналини ва бошқа иншоотларни қуришга киришдик. Бешкўтон массивида янги ерларни ўзлаштириш ишлари бошлаб юборилди.

КПСС ленинчи Марказий Комитетини, жонажон Совет ҳукуматини ишонтириб шуни айтишга ижозат бергайсизки, область партия ташкилоти, областнинг барча меҳнаткашлари 1962 йилги социалистик мажбуриятларини халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида шараф билан бажариш учун ўзларининг куч-ғайратларини аямайдилар.

В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **С. Нуриддинов** сўзга чиқиб айтдики, партиянинг, унинг ленинчи Марказий Комитетининг ва жонажон Совет ҳукуматининг оталарча ғамхўрлигидан руҳланган корхонамизнинг бутун коллективи КПСС янги Программасининг улуғвор режаларини амалга ошира бориб, ишлаб чиқаришда ажойиб муваффақиятларга эришди. Давлат планларини албатта бажариш пўлат эритувчилар ва прокатчилар ҳаётининг қонуни бўлиб қолди.

Металлурглар ташкилий-техника тадбирларини амалга ошириб, илғор иш методларини жорий қилиб, ҳамма бригадалар ва участкаларнинг бир меёрда ишлайдиган бўлишига эришдилар.

Мана шуларнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини анча оширишга имкон берди. Завод етти йилликнинг уч йилу 9 ойи мобайнида пландан ташқари бир неча ўн минг тонна пўлат ва прокат берди. Металл қуйишда меҳнатни энг кўп талаб қиладиган ишларни янада механизациялаш ва автоматлаштириш мақсадида пўлатни узлуксиз қуядиган установка ишга туширилди. Мана шу фактнинг ўзи Коммунистик партия ва Совет ҳукумати Ўрта Осиёнинг миллий республикаларини ривожлантириш ва яшнатиш тўғрисида катта ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатиб турибди. Янги техникани тезроқ ўзлаштириш бекободликларнинг вазифасидир.

Техника тараққиёти ривожланаётган бир вақтда завод ходимларининг малакаси ҳам ошмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдорлари ва бригадалари деган юксак номга сазовор бўлган кишилар цехларда, участкаларда социалистик мусобақа ташаббусчилари бўлмоқдалар, ҳамма янгиликларни бошлаб бермоқдалар. Ҳозир бизнинг заводимизда коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари ва зарбдорларининг сони 1670 кишига етди.

Ишлаб чиқаришда муваффақиятни пировардида бригадалар ҳал қилади. Бригадаларнинг ҳаёти ва фаолиятига катта аҳамият берилмоқда. Айтиш мумкинки, ҳамма бригадаларда асосий ишларни кадр ишчилар бажармоқда. Бу ишчиларнинг кўплари завод ишга туширилган кундан бери меҳнат қилиб келмоқда. Шу туфайли заводда мустаҳкам, забардаст, аҳил ишчилар коллективи вужудга келди. Масалан, С. Нуриддиновнинг ўзи раҳбарлик қилаётган бригада етти йилликнинг бошидан бери пландан ташқари бир неча юз тонна прокат берди ва кўпгина металл ва электр энергияни тежади. Тежалган металлдан бир неча юзта пахта териш машинаси ясаш мумкин, тежалган электр энергия билан эса прокат стани бир неча ой ишлаши мумкин.

Пландан ташқари эритилган ҳар бир тонна металлни, тежаб қолинган ҳар бир киловатт электр энергиясини Ўзбекистон металлурглари мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантиришга қўшган ўз интернационал ҳиссалари деб ҳисоблайдилар.

Бунга эришиш осон бўлмади. Иқтисодий ва техника билимлари учун катта юриш эълон қилинди. С. Нуриддинов бригадасида ҳозир 12 киши кечки мактабларда ва техникумларда ўқимоқда. Қолган ҳамма кишилар корхонанинг конкрет экономикасини ўрганмоқдалар. Яқин йиллар ичида бригаданинг ҳамма аъзоларини ўрта маълумотли қилиш вазифаси қўйилган.

Коммунизм қурувчиси ахлоқ кодексининг принциплари коллектив ҳаётининг қоидаси бўлиб қолди. Бригадада экскурсиялар, оилавий кечалар ўтказилмоқда. Прокатчилар ҳар бир кишининг унга топширилган ишга ҳалол муносабатда бўлишини эътибор билан кузатиб турадилар, меҳнат интизомининг андак бўлса ҳам бузилишига йўл қўймайдилар.

Ўзбекистон металлурглари — мамлакатимиз металлурглари оиласида нисбатан ёш коллективдир. Бироқ шунга қарамай, улар яхшигина муваффақиятларга эришдилар. Ўтган йилнинг тўртинчи кварталидан бошлаб завод коллективи зарар кўрмай рентабель ишлашга ўтди. Товар маҳсулоти нархи муттасил пасаймоқда. Йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон металлургия заводининг пўлат эритувчилари печь тубининг ҳар квадрат метридан пўлат олиш юзасидан мамлакатда учинчи ўринни эгалладилар. Улар печь тубининг ҳар квадрат метридан ўрта ҳисобда 10 тоннадан пўлат олдилар.

Ҳар биримиз, деди С. Нуриддинов, коммунизмни миллионларнинг меҳнати, меҳнати ва фақат меҳнати билан қуриш мумкин деб айтган сўзларингизни, Никита Сергеевич, қалбимизга жо қилиб олганмиз. Биз эришилган муваффақиятлар билан чекланиб қолмаймиз ва бундан буён ҳам пўлат ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш ва маҳсулот таннархини камайтириш учун кураш олиб бораверамиз.

Партиямиз Марказий Комитетини, жонажон Совет ҳукуматини ишонтириб айтишга руҳсат этгайсизки, Ўзбекистон металлурглари пўлат ва прокат ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар ва мамлакатимизда коммунизм тантанаси учун умумий курашга ўз муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Минбарга Пахтакор районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси **Ш. Назаров** чиқади. Биз пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш юзасидан муайян тажриба орттирдик, деб таъкидлайди нотиқ. Никита Сергеевич комплекс механизациялаш зарурлиги тўғрисида Сизнинг кўрсатмаларингиз биз, пахтакорларга мақбул тушди ва биз кетмонни улоқтириб ташлаб, машиналар билан ишлашга ўтдик. Бунинг учун республиканинг барча колхозчилари номидан Сизга бизнинг ўзбекча самимий раҳматимизни айтишга руҳсат этгайсиз. Биз пахта етиштиришнинг янги прогрессив методлари ва усулларини янада тезроқ ва яхшироқ жорий қилишимиз керак. Колхозимиз меҳнаткашлари Тошкент зона кенгашида қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш ва пахтачиликни комплекс механизациялашга ўтиш тўғрисидаги, шунингдек, гўшт етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги тавсияларга амал қилиб, бирмунча ишларни қилди. Бизнинг колхозимиз иқтисодий жиҳатдан заиф бўлган ва гектаридан илгари 10—15 центнердан пахта бериб келган учта қишлоқ хўжалик артели билан қўшилиб, 1961 йилда гектаридан 24 центнердан ҳосил олди, пахтанинг етмиш процентдан кўпроғини машинада териб олди. Бир центнер маҳсулот етиштириш учун меҳнат ҳақи 4 киши-кунга камайтирилди, ҳар бир колхозчи ҳисобига 7 тоннадан пахта етиштирилди.

Ҳозир биз бутун куч-ғайратимизни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни максимал даражада кўпайтиришга қаратмоқдамиз. Биз асосий эътиборни ғўзани ишлашни комплекс механизациялашга қаратмоқдамиз. Чигитни квадрат-уялаб экиш ва аниқ миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалар ёрдамида экишдан кенг кўламда фойдаланилди. Бизга катта қийинчиликларни бартараф қилишга тўғри келди, сувнинг камчиллиги бу қийинчиликларнинг энг асосийси бўлди. Бироқ, бу қийинчиликларнинг ҳаммаси орқада қолди, эндиликда ҳамма колхозчилар мўл пахта ҳосилини мумкин қадар тезроқ териб олиш учун астойдил курашмоқдалар.

Бизнинг машинадан умидимиз катта. Мавжуд 54 агрегатнинг ҳаммаси ишга солинди. Бизнинг колхозимизда механизаторларнинг яхши коллективи вужудга келтирилди. Бундан ташқари, мендан бошлаб бригадирларгача бўлган бутун раҳбарлар ҳам машинани бошқаришни биладилар. Ўтган йили унумли меҳнат қилишнинг юксак намуналарини кўрсатган кўпгина механик-ҳайдовчиларимиз бу йил 150-200 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар. Улар ўз мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Биз ҳар бир гектар ердан 26 центнердан «оқ олтин» олишга аҳд қилганмиз. Ҳосилнинг 80 процентини машиналар билан териб оламиз.

Пахтачилик билан бир қаторда биз хўжаликнинг бошқа тармоқларини ҳам ривожлантирмоқдамиз. Шу йилнинг 9 ойи ичида ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига сўйилган вазнда 53 центнердан гўшт ва 123 центнердан сут етиштирилди. Биринчи октябрда бизнинг колхозимиз давлатга гўшт сотиш планини бажарди, сут сотиш плани эса 7 ноябргача бажарилади. Чорва туёғини кўпайтириш плани ҳам ошириб бажарилди. Лекин чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун ҳали бизнинг олдимизда кўпгина вазифалар турибди, биз бу вазифаларни албатта бажарамиз.

1963 йилда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисида биз ҳозирданоқ ғамхўрлик қилмоқдамиз. 300 бош қорамол ва 250 чўчқа бўрдоқига боқилмоқда, бу молларни биз келаси йилнинг биринчи кварталида топширамиз ва бу билан гўшт сотиш бўйича йиллик планни бажарамиз. Биз 1963 йилда ҳайдаладиган 100 гектар ер ҳисобига камида 75 центнердан гўшт етиштириш учун ҳамма чораларни кўрамиз.

Колхозчилар мендан пахтачиликни ривожлантиришга оид баъзи масалаларни қўйишни сўрадилар. Бизнинг химик олимларимиз ғўза баргини тўкиш учун кўпгина дориларни яратдилар. Лекин бу дорилар ҳали мукаммал эмас. Бу йил биз юзларча гектар ерда самолётдан иккинчи марта дори сепишга мажбур бўлдик, лекин бари бир натижа кўнгилдагидек бўлмади. Об-ҳаво шароитларига қарамасдан таъсир кўрсата оладиган ва теримга тез тайёргарлик кўришда ёрдам берадиган дорини яратиш вақти аллақачоноқ етган.

Биз конструкторларимиз яратган «ХВС-1,2» пахта териш машинаси билан фахрланамиз. Бироқ бу машина йилига фақат бир ой ишлайди-ю, қолган вақт бекор туради. Бу хўжалик манфаатларига жавоб бермайди. Бизнинг эшитишимизча, осма агрегат яратилган, лекин бу агрегат шу вақтгача кўплаб ишлаб чиқарилмаётир. Тайёрлаш пунктлари ишини ҳам яхшилаш, уларни янги техника билан қуроллантириш зарур. Янги техника қоп-қанорсиз ташиб келтирилган пахтани тўхтовсиз қабул қилиб оладиган бўлсин.

Зарафшон водийсида сувнинг камчил бўлишига барҳам бериш вақти келди. Кўпгина иш қилинди, албатта. Бу йил аҳволнинг ғоят оғир бўлишига қарамасдан, биз ҳар ҳолда сув камчиллигини бартараф эта олдик. Областимиз меҳнаткашлари сув камчиллигини барча пахтакорлар ва ирригаторлар билан ҳамкорликдагина батамом тугата оладилар. Биз ирригация қурилишининг ғоят катта ҳажмдаги ишларини бажараётган Бухоро ва Сурхондарё областларининг меҳнаткашларига ўртоқларча ёрдам қўлини чўзишга тайёрмиз. Бизнинг ўзимиз ҳам бу олижаноб ишда бевосита иштирок этишга тайёрмиз. Бу ишларнинг ҳаммаси умумий вазифани биргаликда ҳал этиш учун астойдил бажарилади. Серқуёш Ўзбекистоннинг ҳамма ерларида пахтадан доимо мўл ҳосил етиштириш керак, чунки бу Ватанимиз экономикасини янада ривожлантириш учун зарурдир.

«Коммунизм» колхозининг пахтакорлари КПСС XXII съезди ва партия Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларидан илҳомланиб, қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг шараф билан бажарилиши учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар.

8- қурилиш трестининг бошқарувчиси **А. С. Алтухов** сўзга чиқади. У айтадики, Фарғона областининг меҳнаткашлари КПСС XXII съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва капитал қурилиш программасини бажариш соҳасида муайян муваффақиятларга эришдилар. Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқарувчи саноат тараққиётининг жадал суръатлари кейинги йиллар учун энг муҳим хусусият бўлди.

Кейинги уч йил ичида областда ўнлаб корхоналар, цехлар, установкалар ва бошқа саноат объектлари қурилди ва реконструкция қилинди, кўплаб-уй-жой бинолари, мактаблар, маданий-маиший объектлар қуриб битказилди.

Фарғона области Ўзбекистоннинг энг йирик саноат районларидан бирига айланди. Бу эса КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг иттифоқчи республикалар экономикасини муттасил юксалтириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилаётганлигини кўрсатувчи яна бир далилдир.

Кейинги вақтларда қурилиш индустрияси ва қурилишларни механизмлар билан таъминлаш анча ўсди. Областда қурувчиларнинг кўплаб малакали кадрлари ўсиб етишди. Бу эса улар олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш ва қурилиш сифатини яхшилаш имконини берди.

1958 йилдан кейин темир-бетон ишлаб чиқариш ва ундан фойдаланиш деярли уч баравар кўпайди. Бу эса, йирик саноат қурилишини, масалан, Фарғона азот ўғит комбинати ва нефтни қайта ишлаш заводи, тўқимачилик комбинати ва ипак комбинати сингари объектларни заводда тайёрланган йирик узеллар ва блоклардан барпо қилиш имкониятини берди.

Ишлаб чиқаришнинг индустриал методларини жорий қилиш натижасида қурилиш ҳаражатларини анча камайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва қурилиш таннархини арзонлаштириш имконияти туғилди.

Фарғона азот ўғит комбинати биринчи навбатининг, нефтни қайта ишлаш заводидаги янги қувватларнинг фойдаланишга топширилиши катта воқеадир. Биз Марказий Комитетга, Совет ҳукуматига ва шахсан, қадрдон Никита Сергеевич, Сизга қувонч билан хабар қиламизки, ҳозироқ дастлабки юзларча тонна юқори сифатли азот ўғитлари ва машина мойлари олинди.

Мана шу объектларни қуриш жараёнида мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлиги, уларнинг қардошларча ўзаро ёрдами ёрқин намоён бўлди. Азот ўғитлари заводи ва нефтни қайта ишлаш заводи учун ускуналарни мамлакатнинг юздан ортиқ корхоналари, 25 га яқин халқ хўжалиги кенгаши етказиб берди. Фарғонага мураккаб ускуналар ва аппаратлар Москва ва Ленинград, Урал ва Украина, Белоруссия ва Сибирь корхоналаридан, Болтиқ бўйи республикалари ва Закавказьедан ҳамда бошқа жойлардан келиб турди. Бизга социалистик лагердаги қардош мамлакатлар ҳам ускуналар етказиб бердилар. Республика қишлоқ хўжалигини ва айниқса пахтачиликни янада юксалтириш ишидаги ўз масъулиятларини тушунган қурувчилар ва монтажчилар 1963 йилда азот ўғитлари заводи объектларининг комплексини қуриб туғаллашни ўзларининг энг муҳим бурчлари деб ҳисоблайдилар ва корхонанинг проектдаги қувватга етиб олиши учун ҳамма чораларни кўрадилар.

Областнинг қурувчилари ва ирригаторлари насос станциялари ва юқори вольтли электр ўтказувчи линиялар қуриш юзасидан қисқа муддат ичида катта иш қилдилар. Бу эса, ўтган ёздаги сув танқислигини анча камайтириш имконини берди, сув ресурсларидан тўғри фойдаланишни таъминлади ҳамда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун имконият яратди.

Область қурувчилари уй-жой, мактаб бинолари ва мактабгача ёшдаги болалар муассасаларининг биноларини фойдаланишга топшириш планини шараф билан бажардилар. Уй-жой қурилишидаги муваффақиятларга йирик панеллар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва монтаж ишларини яхши ташкил қилиш соҳасида амалга оширилган катта ишлар туфайли эришилди. Бу йил уй қуриш комбинатининг ишга туширилиши билан областимизда биринчи марта йиғма усулда уй қуриш авж олиб кетди.

Ана шу муваффақиятлар билан бир қаторда область қурилиш-монтаж ташкилотлари ишида бир қанча камчиликлар ҳам бор. Ҳозир ана шу камчиликларни мумкин қадар тезроқ тугатиш учун ҳамма чоралар кўрилмоқда.

Андижон территориал колхоз бошқармасининг бошлиғи **Ш. Каримов** дуч келган қийинчиликларни бартараф этиш учун бутун куч-ғайратларини сарфлаётган Андижон пахтакорларининг ишлари ҳақида гапириб берди. Партия Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг ғоят катта ёрдамига таяниб, колхозлар зарур миқдордаги насосларни ўз вақтида ўрната олдилар, катта ҳажмдаги ирригация-мелиорация ишларини бажардилар. Бу тадбирларнинг ҳаммаси юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш имконини берадиган ҳосил тўплаш учун шароит яратди.

Азиз Никита Сергеевич, Сиз берган қимматли маслаҳатларни эсда тутиб территориал ишлаб чиқариш бошқармаси гектаридан 25 центнердан кам ҳосил олаётган колхозларга алоҳида эътибор берди. Бошқармада 14 та ана шундай хўжалик бор эди. Уларга амалий ёрдам кўрсатилди ва кўрсатилмоқда. Раҳбар кадрлар мустаҳкамланди, қўшимча техника сотиб олинди. Бошқарма мутахассисларининг иштироки билан ана шу колхозларнинг ҳаммасида чигит деярли батамом квадрат-уялаб экилди, ғўзани ишлаш эса агротехника талабларига қатъий риоя қилинган ҳолда ўтказилди. Ҳозироқ айтиш мумкинки, илгари қолоқ бўлган ўн бир хўжалик гектаридан 25 центнердан ошириб ҳосил олади. Марказий Фарғона ерларида жойлашган қолган 3 хўжалик эса бу вазифани келаси йилда ҳал этади.

Областнинг илғор механизатори Манноп Жалолов қолоқ хўжаликларда ҳосилдорликни ошириш учун ҳаракатнинг ташаббускори бўлди. У, ўтган йили гектаридан 37 центнердан пахта олган юқори ҳосилли бригададан гектаридан ўрта ҳисобда 8 центнердан ҳосил олган бригадага ўз ихтиёри билан ўтди. Ҳозир бу коллективнинг иши юришиб кетди.

Пахтани машинада теришга катта эътибор берилмоқда, машинада териладиган пахта ҳажми ўтган йилга нисбатан уч баравардан зиёдроқ кўпайиши керак. Айрим илғор механик-ҳайдовчилар ҳозиргача 50-70 тоннадан «оқ олтин» териб қўйдилар.

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларидан илҳомланган область қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари чорвачиликни ва колхоз ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларини кескин юксалтириш учун бутун куч-ғайратларини сарфламоқдалар. Маккажўхори экин майдони минг гектардан зиёдроқ кенгайди. Кўпгина колхозчиларимиз Люба Ли тажрибасидан фойдаланиб, силос ва дон олиш учун маккажўхори ҳосилдорлигини оширишга эришдилар.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **Н. С. Хрушчев** катта нутқ сўзлади. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Йиғилиш қатнашчилари резолюция қабул қилдилар. Резолюцияда етти йилликнинг тўртинчи йилида давлат планларини ва республика меҳнаткашлари қабул қилган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди.

Йиғилиш қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига мактуб қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

ДЎСТЛИГИМИЗ АСЛО БУЗИЛМАЙДИ

Германия Демократик Республикаси ташкил топганлигининг 13 йиллиги муносабати билан Н. С. Хрушчев ва Л. И. Брежнев ўртоқлар Германия Демократик Республикасининг раҳбарлари Вальтер Ульбрихт, Отто Гротеволь, Иоганнес Дикман ва Эрих Корренс ўртоқларга табрик телеграммаси юбордилар.

Германия Демократик Республикаси меҳнаткашлари, дейилади телеграммада, ўз жанговар авангарди — Германия Бирлашган социалистик партияси, ўртоқ Вальтер Ульбрихт бошчилигидаги партия Марказий Комитети раҳбарлигида мураккаб шароитда ўз социалистик давлатини мустаҳкамлаш, экономикани юксалтириш, фан ва маданиятни ривожлантириш ишида анча муваффақиятларга эришдилар.

Германия Демократик Республикасининг шонли байрами кунида совет кишилари ҳар иккала мамлакатнинг марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми улуғ принципларига асосланган қардошларча муносабатлари янада мустаҳкамланганлигини чуқур мамнуният билан қайд қиладилар. Ҳар иккала халқнинг дўстлиги уларнинг туб миллий манфаатларига мос бўлиб тушмоқда, социализм лагерининг қудратини мустаҳкамлаш ишига хизмат қилмоқда ҳамда Европада тинчликни сақлаш ва таъминлашнинг энг муҳим факторларидан бири бўлиб турибди.

Ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги ленинча принципни изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Германия Демократик Республикаси бошқа социалистик мамлакатлар билан биргаликда Ғарбий Германия милитаризмига ва реваншизмига қарши, Германия сулҳ шартномасини тузиш ва шу асосда Ғарбий Берлиндаги аҳволни нормаллаштириш учун тинмай курашмоқда. Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг республика чегараларини мустаҳкам ҳимоя қилишни таъминлаш йўлида ўтган йил август ойида ўтказган тадбирлари бу курашга катта ҳисса бўлиб қўшилди.

Германия Демократик Республикаси каби Совет Иттифоқи ҳам, дейилади табрик телеграммасида, иккинчи жаҳон урушининг қолдиқларини тугатишга қаттиқ бел боғлаган. Империалистларнинг ҳеч қандай таҳдидлари бизни бу ишни амалга оширишдан тўхтата олмайди.

* * *

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико шу байрам муносабати билан Германия Демократик Республикасининг ташқи ишлар министри Лотар Больцга табрик телеграммаси юборди.

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ЖАВОБ ТЕЛЕГРАММАСИ

МОСКВА, 7 октябрь. (ТАСС). АҚШ президенти Жон Ф. Кеннеди СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевга жавоб телеграммаси юбориб, 3- ранг капитан Ширранинг космосга муваффақиятли учганлиги муносабати билан юборилган табрик учун шахсан Н. С. Хрушчевга ва совет халқига ташаккур изҳор қилди. Телеграммада айтилган табриклар ва энг яхши тилаклар америкалик космонавтга топширилди, дейилади.

200000 ТОННАДАН ОРТИҚ ПАХТА ТАЙЁР!

Юқори Чирчиқ районидаги „Политотдел" колхозининг азамат пахтакорлари маррага етдилар

Колхознинг моҳир механик-ҳайдовчиси ўртоқ Раҳмон Алиқулов бу йил ўз машинаси билан 100 тонна пахта териб беришга аҳд қилган. Ҳозир у кунига 3—4 тоннадан пахта термоқда. Суратда: ўртоқ Р. Алиқулов ўз агрегати билан пахта термоқда.

Суратларда: (чапдан). 10-бригаданинг чевар теримчиси ўртоқ С. Қодирова. У кунига 200 килограммдан пахта тераяпти, колхознинг илғор бригада бошлиғи ўртоқ Ҳайрулла Мусақулов. 10-бригаданинг пешқадам теримчиси ўртоқ Санобар Иброҳимова. У бу йил хирмонга 15 тонна «оқ олтин» тўкмоқчи. Ҳозирги кунларда 240—250 килограммдан пахта тераётир.

Йиғим-терим суръатини ошираболиб кунига йиллик планнинг 2,5—3 процентидан ошириб пахта тайёрлаётган ОРЖОНИКИДЗЕ, ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ, ҚУЙИ ЧИРЧИҚ, ЧИНОЗ, ЯНГИЙЎЛ РАЙОНЛАРИ ПАХТАКОРЛАРИГА БАЛЛИ! Улар ғайрат-шижоат билан, номус ва орият билан ҳар грамм зарнинг қадрига етиб, меҳнат қилаётганликлари учун ҳам хирмонга барака киритмоқдалар, тобора маррага яқинлашмоқдалар.

ГУЛИСТОН, КОМСОМОЛ, СИРДАРЁ, БЕКОБОД РАЙОНЛАРИНИНГ ПАХТАКОРЛАРИ, НИМА УЧУН СИЗЛАРДА ЙИҒИМ-ТЕРИМ СУРЪАТИ ПАСТ, нима учун областни орқага тортмоқдасиз, ахир пахталар қийғос очилган шу кеча-кундузда икки процентга еткариб пахта топшира олмасангиз, буни кечирарли бир ҳол деб бўладими?

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИНИНГ РАҲБАРЛАРИ, ШУНИ УНУТМАНГКИ, ЕРЛАРИНГИЗ билан туташ бўлган Бўка, Пискент, Ўрта Чирчиқ районлари отни қамчилаяптилар: **СИЗНИНГ РАЙОНИНГИЗ ЭСА ҲАМОН ИККИ ПРОЦЕНТДАН ПАСТ КЎРСАТКИЧГА ЭРИШАЯПТИ.** Нега имиллаяпсизлар, нега қимматли вақтни қўлдан бой бериб қўяяпсизлар?

Областни орқага тортаётган қолоқ районларнинг пахтакорлари, бутун куч ва техника воситаларини теримга сафарбар этиб, илғорлар сафидан ўрнак олиш учун бел боғлаб курашинг. РЕСПУБЛИКА КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҒИ ҲАМИША БИЗНИНГ ҚЎЛИМИЗДА ҲИЛПИРАБ ТУРСИН!

ҒОЛИБЛАР

Олтин куз. Ажойиб фасл. Ҳа, бепоён пахта далаларида ёз бўйи билак кучи сарф қилиб баракали меҳнат қилган шер юрак деҳқонларимизнинг ўз ҳосилини она-Ватанга армуғон этадиган фасл бу. Эрта баҳордан яхши ният билан саҳий ер бағрига уруғ ташлаб унинг ривожига кўз тиккан ҳар бир деҳқоннинг ўз ишига якун ясайдиган пайт бу. Ана шундай пайтда халқ, она-Ватан ва партия олдида берган сўзларининг устидан чиққан, вафодор ғолиблар ҳақида фикр юритмай бўладими, ахир! Ғоз тўшидай момиқ пахталардан хирмонлар кўкка бўй чўзаяпти. Бу ўз-ўзидан пайдо бўлаётгани йўқ. Балки, инсоннинг юрак ҳароратидан, ҳалол меҳнатидан бунёдга келган бу ғарамлар. Қуйида биз ана шундай улкан ғарамлар пайдо қилган Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг ғолиб деҳқонларининг меҳнат ғалабаси ҳақида ҳикоя қиламиз.

Оппоқ қорли чўққиларга тенглаштиргудек уюмлар пайдо қилгунча колхоз деҳқонлари озмунча меҳнат қилдилар дейсизми? Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун жон куйдирадиган бу коллектив эрта баҳорда 525 гектар ерга чигит ташлади. Бутун диққат-эътибор дастлабки ана шу илиқ тупроқ бағрига тушган уруғни бир текис ундириб олишга қаратилди. Пишитиб ишланган тупроқ эмасми, баҳор қуёшининг тафтидан чигитлар патиллаб чиқа бошлади. Уч-тўрт кунда ер бетини яшил квадратлар қоплади.

— Ҳосил кўчатда, — дейди колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Хван Ман Гим. Кимки кўчатини тўла сақлаб қолса, қатор ораларига сифатли ишлов берса, чанқатмай ўз вақтида суғорса у ҳеч қачон ютқазмайди, балки иши ривож топаверади.

Раис ҳақ гапларни айтди. Кўчатни тўла сақлаб қолиш мақсадида карталар тажрибали механизаторларга бириктиб қўйилди. Техникани ўзларининг энг яқин дўсти деб биладиган Хан Анатолий, О. Фахриддинов, Ғ. Пирматов ҳамда С. Умаров каби механизаторлар ғўза қатор ораларига ишлов бериш пайтида ҳар бир туп ғўзани меҳр билан авайладилар. Вақтида ўғит бердилар. Эртани ўйлаб иш қиладиган бу азаматлар далада мўл ҳосил тўплаш учун юксак агротехника қоидалари асосида баракали меҳнат қилдилар. Колхоз деҳқонлари буларнинг номларини фахр билан тилга олишлари ҳам бежиз эмас. Ўз касбини севган бу азаматлар бундай ҳурмат ва эҳтиромга ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан эга бўлмоқдалар.

Ўз ер шароитини билмаган деҳқон деҳқон эмас. Ҳа, мўлжалдаги ҳосилни оламан, деган ҳар бир пахтакор ўзи меҳнат қилаётган ернинг тилини беш қўлдай билиши керак. Кўчати сув деганда сув, озиқа деганда озиқа бериб туриш керак.

— Бир ернинг ер ости суви чуқур, иккинчи бир жойнинг ер ости сувлари яқин жойлашган бўлади, — дейди колхознинг донгдор пахтакори, 10 бригада бошлиғи ўртоқ Абдулла Абдураҳмонов — Ана шу ерларни суғоришда айниқса эҳтиёт бўлиш керак. Бордию, ер ости сувлари яқин жойлашган карталарга мўлжалдан 2 — 3 кун олдин сув бериб қўйсангиз, ғўзангиз сарғайиб кетади. Ҳосил мевалари тукканда бундай ҳол юз бериши айниқса зарарлидир. Чунки кўчат маълум вақт ривожланишдан тўхтайди. Оқибатда тўпланган ҳосил меваларини тутиб туришга кучи етмайди, ташлаб юборади. Ер ости сувлари чуқур жойлашган карталарга 2—3 кун ўтказиб сув берсангиз ҳам ютқазасиз. Чунки ерда нам қолмайди. Кўчат таналари қотиб қолади. Ҳосил шохлари кўпаймайди. Бизнинг ҳар йили ҳосилдорликни ошириб боришимизнинг ҳам боиси мана шуларга қаттиқ амал қилишимизда.

Пахтачиликнинг усталари бўлган бу бригада деҳқонлари ўтган йили ҳар гектар ердан 47 центнердан ҳосил олган эдилар. Улар етти йилликнинг тўртинчи йилида қўлни қўлга бериб, деҳқончиликнинг рисоласига қаттиқ амал қилган ҳолда меҳнат қилиб, далада мўл ҳосил тўпладилар. Терим суръатини кундан-кунга ошириб борган бу аҳил коллектив 5 октябрь куни йиллик пахта тайёрлаш планини шараф билан бажардилар. 120 гектар ернинг ҳар гектаридан 42 центнердан «оқ олтин» кўтарилди. Шу кунларда тайёрлов пунктига бу пешқадамлар 4 — 5 процент миқдорида ҳосил топшираяптилар. Уларнинг бу йилги аҳди ҳар гектар ердан 52 центнердан ҳосил кўтаришдир.

Ўртоқ Хайрулла Мусақулов бошлиқ 9-бригаданинг пахта далаларида бўлсангиз бу ерда меҳнат қилган деҳқонлар шаънига тахсинлар ўқийсиз. Бу карталар бир кўзгу бўлса, аҳил коллективнинг меҳнати унда акс этган. Айрим карталарнинг пахталарига ҳали қўл урилмаган дейсиз. Ҳа, қўли баракали бу азаматлар 141 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 41 ўрнига 50 центнердан ошириб ҳосил кўтариш учун терим суръатини янада кучайтириб юбордилар.

Чеккалари уфққа туташган пахтазорда жавлон ураётган Р. Сиддиқова, Ў. Маҳкамбоев, И. Туймонқулова, С. Иброҳимова, С. Қодирова, С. Ботирбеков каби чевар теримчилар ҳар куни эл хирмонига 200 килограммдан ошириб пахта териб тўкаяптилар. Уларнинг ҳар бири бу йилги мавсумда 10—15 минг килограммдан «оқ олтин» териш учун астойдил бел боғлаган.

Хўжаликнинг ҳар бир теримчиси, ҳар бир механизатори, қўйингчи, ҳар бир деҳқони бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб баракали меҳнат қилиши туфайли йиллик пахта тайёрлаш плани бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапорти берилди. Ҳар гектар ердан 38 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди. Лекин суръат асло пасайгани йўқ, балки янада кўтарилди. Чунки далада ҳали ҳосил кўп. Улар ҳар гектар ердан 47 центнердан ошириб ҳосил олиш учун ишламоқдалар. Шуниси характерлики, етиштирилган ҳосилнинг деярли ҳаммаси тайёрлов пунктига қоп-қанорсиз элтиб берилмоқда.

Колхоз деҳқонлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 45 йиллиги кунигача ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш учун суръатга суръат қўшиб юбордилар. Балли, сизга, ғолиблар байроғини баланд кўтараётган политотделликлар!

С. ШОКАРИМОВ.

ЖАДАЛ СУРЪАТ БИЛАН

Коммунист ўртоқ Т. Дўсонов бошлиқ тюпкочи бригада аъзолари фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда бу бригадада йиғим-терим жадал суръатлар билан давом этмоқда. Кўпминг килограммчи теримчилар Ойша Қулмонова, Марварид Қодирова, Нишонгул Тонготарова ўртоқлардан ҳамма хурсанд. Буларнинг ҳар бири ҳозиргача хирмонга 4 тоннадан пахта тўкдилар.

Бригаданинг 30 гектар ери машина теримига ажратилган эди. Бу карталардаги ғўзалар алоҳида парвариш қилиниб, машина теримига мослаб ўстирилди, ғўза баргини тўкиш сифатли ўтказилди. Шу кунларда бригадир Т. Дўсонов ана шу ерларнинг пахтасини машина билан териб олмоқда. У бу йилги мавсумда 150 тонна пахта теришга сўз берган, у кунига 4—5 тоннадан термоқда.

Чиноз районидаги «Коммунизм» колхозининг бу тюпкочи бригадасидан ҳар қанча ўрнак олса арзийди.

Райондаги Карл Маркс номли колхозининг илғор бригадалари ҳам ҳозирги ғанимат кунларда суръатга-суръат қўшмоқдалар.

У. ҚАРИМОВ,
Н. МИРШАРИПОВ.

ХИРМОНГА БАРАКА

Бекобод районидаги «Чаноқ» совхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Турсун Файзиев раҳбарлик қилаётган 2-бўлими далаларида «зангори кема»лар шиддат билан ишлаб турибди. Бу йил бўлим пахтакорлари 950 гектар майдонда «оқ олтин» етиштирдилар. Унинг 650 гектаридаги ҳосилни механизаторлар ўз агрегатлари билан териб беришга аҳд қилишган.

Бўлимда машина теримига анча барвақт тайёргарлик кўриб қўйилди. Қайтиш майдонлари ва ўқариқлар ўз вақтида текисланди. Дефолиация қулай агротехника муддатларида ўтказилди. Бунинг натижасида машина теримига ажратилган карталарда агрегатлар юқори унум билан пахта тера бошлади.

Ҳозирги кунларда бўлим пахтазорларида 11 та «ХВС-1,2» ва битта «СХМ-48М» пахта териш машиналари ишлаяпти. Уларнинг бункерларидан ҳар куни эл хирмонига камида 25—30 тоннадан «оқ олтин» тўкилмоқда.

Пешқадам механик-ҳайдовчилардан Имон Тўхтабоев, Марасул Кенжаев, Маматқул Дониёров, Нишон Эшматов сингари ўртоқларнинг бир кунда терган пахталари 4,5—5 тонналик тошни босмоқда. Механик-ҳайдовчиларнинг ғайратлари туфайли бўлимда ҳар куни йиллик планнинг 2,5—3 проценти миқдорида пахта тайёрланмоқда.

Совхозда бундай серғайрат пахтакорлар кўплаб топилади. 2-бўлимнинг ўртоқ Абди Шодиев бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси далаларида 70—80 ёшли кексалар навқирон пахтакорлар билан бир қаторда туриб ишламоқдалар. Шоди ота Сориев, Ўсар ота Оромов, Ҳизир ота Назаров ўртоқлар ҳар куни 50 килограммдан ошириб пахта теришга муваффақ бўлаяптилар.

А. ХОЖИМИРЗАЕВ,
М. КУБАЕВ.

ҚАНЧА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ

XXII СЪЕЗД

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА МАЪЛУМОТ

8 ОКТЯБРГАЧА

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Ишлаб чиқариш бошқармалари	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: Мавсум бошидан бери	Коп-қанорсиз ташиш
Тошкент	2,70	61,30	1,85	37,45	84,01
Янгийўл	2,72	56,79	4,00	48,65	64,76
Чирчиқ	2,05	44,12	2,04	27,95	53,64
Янгиер	1,89	33,78	2,05	20,66	41,15
Сирдарё	1,55	27,14	1,48	20,98	35,78
РАЙОНЛАР					
Қуйи Чирчиқ	3,15	72,95	5,46	97,97	73,73
Юқори Чирчиқ	2,35	68,76	0,74	37,85	59,84
Оржоникидзе	2,63	58,83	1,85	37,45	82,07
Чиноз	2,89	55,24	2,58	28,43	71,25
Ўрта Чирчиқ	2,28	53,91	2,87	47,13	62,83
Янгийўл	2,59	48,12	3,47	29,87	58,63
Пискент	2,31	45,80	2,76	23,62	53,60
Бўка	2,03	41,54	1,72	21,88	58,17
Бекобод	1,74	35,43	1,35	15,68	41,19
Оққўрғон	1,75	34,03	1,20	17,73	40,65
Янгиер	2,00	32,34	2,02	23,81	41,13
Сирдарё	1,85	30,85	1,83	29,21	41,27
Комсомол	1,51	28,19	1,24	14,90	37,20
Гулистон	1,06	19,11	0,80	14,48	23,30
Область бўйича	**2,06**	**40,97**	**2,16**	**27,50**	**49,93**

Серғайрат ёрдамчилар

Ўрта Чирчиқ районининг илғор хўжаликларида ҳозир пахта йиғим-терими суръатини жадаллаштириш учун ҳамма чоралар кўрилаяпти. Пахта далаларида деҳқонлар билан ёнма-ён туриб «оқ олтин»» тераётган шаҳарлик меҳнаткашлар, студентлар ва ўқувчилар ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Райондаги кексалар ҳам украиналик деҳқон Надежда Григорьевна Заглада айтган ажойиб гапларга жавобан пахтакорларга яқиндан ёрдам бериш учун далаларга чиқиб ғайрат билан ишлаяптилар.

Пенсионер ва қариялар ҳозиргача «Партия XXII съезди» колхозининг хирмонига 17 тонна, Энгельс номли колхоз хирмонига 18 тонна «оқ олтин» тўкдилар. Кўмакдошлардан Турғун Зияев, Турсун Додаева, Қўйсин Муллаева сингари ўртоқлар ҳар куни тарозуга 100 килограммга етказиб пахта қўймоқдалар.

Айниқса 80 ёшлик Сулаймон ота Эрқўзиев ва Ҳаким ота Фармонов ўртоқлардан колхозчилар беҳад миннатдор бўлмоқдалар. Улар ёшлари анчага бориб қолган бўлишига қарамасдан кунига эл хирмонига 30—35 килограммдан пахта тўкишаяпти.

Райондаги Охунбобоев номли 11 йиллик мактабнинг ўқувчилари ҳар куни дарслар тугагач, далага чиқиб пахта теришни ўзларига одат қилиб олишди. Улар «Партия XXII съезди» колхозининг пахтакорларига ёрдам беришаяпти. 9, 10-синф ўқувчиларидан М. Орипов, М. Тўшпўлатова, Д. Шокирова сингари ўртоқлар куннинг иккинчи ярмида ишга тушиб, кечгача 50—60 килограммдан пахта териб беришаяпти.

Бундай серғайрат ёрдамчилар райондаги бошқа хўжаликларда ҳам ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Ана шуниг учун ҳам «Полярная звезда», Калинин номли, «Ленин йўли» колхозлари ва Киров номли совхозининг 1-бўлимидаги кўпчилик илғор бригадаларда йиғим-терим суръати тобора жадаллаштирилмоқда.

Х. Холмуҳамедов, Н. Тўфонов, Х. Соибназаров, М. Ғозиев, Т. Уринбоев.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„ЁҒОЧ БОЗОР СУЛЛОҲЛАРИ"

Шу сарлавҳа билан газетамизнинг 29 август сонида босилган танқидий мақола Октябрь район совет-колхоз бозори ҳамда район ижроия комитети милиция бўлими партия ташкилотларининг мажлисларида муҳокама қилинган. Мақолада келтирилган фактлар тўла тасдиқланган.

Бозор партия ташкилоти бюро мажлисининг қарори билан ёғоч бозорида кўп йиллардан бери контролёр, кассир ва операционист бўлиб ишлаган партия аъзоси ўртоқ Розиқов бозордаги олибсотар ва даллолларнинг сирини фош қилолмагани учун вазифасидан бўшатилган.

Бозор директори ўртоқ Юнусов ёғоч бозорини тўла равишда ўртоқ Розиқов ихтиёрига топшириб қўйиб, бу участкани эътибордан четда қолдирилгани кўрсатиб ўтилган.

Партия бюроси чайқовчилик ва даллолчилик йўли билан текин даромад орттирувчи шахсларга қарши курашнинг бориши ҳақидаги ахборотни тез-тез эшитиб туришга қарор қилган.

Милиция бўлими партия бюроси ёғоч бозоридаги участка вакили ўртоқ Раҳимовга чайқовчилар билан кураш олиб бормагани учун интизомий чора кўришни бўлим бошлиғига топширган. Ёғоч бозоридаги участкага янги тайинланган ОБХСС ходими ўртоқ Йўлдошевга ёғоч билан чайқовчилик қилувчи шахсларга қарши курашни кучайтириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш вазифаси юклатилган.

Шу мақола юзасидан Октябрь район молия бўлимидан ҳам жавоб олинди. Унда айтилишича молия бўлими ходимлари дружиначилар ва милиция вакиллари билан биргаликда ёғоч бозорида чайқовчилар ва ғайри-қонуний равишда ёғоч буюмлар ясаб савдо қилувчи шахсларни аниқлаш ва улар билан кураш олиб бориш мақсадида мунтазам равишда текшириш ўтказа бошлаганлар.

Мақолада тилга олинган ёғоч буюмлар тайёрлаб савдо қилувчи Нурмат Дадаматовга 4228 сўм даромад солиғи солинган ва у бундан буён шахсий ҳунармандчилик билан шуғулланишдан воз кечган. Дадаматовнинг фаолияти устидан район молия бўлими ходимлари томонидан назорат ўрнатилган.

1962 йил 1 октябрдан ёғоч ва темир буюмлар тайёрлаб сотиш тақиқ қилинган касблар қаторига киргизилган. Бу касб билан шуғулланувчиларга молия органлари томонидан рўйхат гувоҳномаси бериш тўхтатилган. Агар улар бу касблар билан яширин равишда шуғулланадиган бўлсалар, уларга нисбатан моддий-маъмурий чора кўриш учун район ижроия комитетининг маъмурий комиссияларига ҳавола қилинади.

Чиноз районидаги Ленин номли колхозининг кўпмингкилограммчи теримчилари тобора ғайрат қилмоқдалар. Суратда: пешқадам теримчилардан (чапдан) Несибали Қулиева, Жонгали Қулиева, Рисой Содиқова ўртоқлар. Дугоналар мавсумда 10—15 тоннадан пахта териш учун курашмоқдалар.

А. Абалян фотолари.

Суратда: педагог ўртоқ К. Абдуллаев студент Ф. Шодиев га музика назариясини ўргатаётир.
В. Салов фотоси.

БИРИНЧИ ҚЎШИҚ

... Йигит қўнғироқ овози билан жонажон Ўзбекистоннинг серқуёш осмони, чексиз пахта далалари, гуллаётган боғларини куйларди. Қўшиқда қанчадан-қанча самимийлик, юрак ҳарорати сезилиб турган бўлсада, лекин ижрочига профессионал маҳорат етишмасди. Фатхулла Шодиев ана шу маҳоратни эгаллай, ҳақиқий ашулачи бўлай, деган мақсадда қадрдон колхозидан Тошкентга келди...

Йигит педагогнинг топшириғи бўйича ўргангани композитор Юдаковнинг «Жон Ўзбекистон» қўшиғини ижро этаётир. У ашулани дуруст тайёрлапти-ю, лекин бошлашда ҳаяжонини тўхтатолмади. Қўшиқ ижрочини ўзига ром қилиб олгандан сўнггина йигит барча ноқулайликни унутди. Хаёллар оғушига чўмиб, баралла куйлайбошлади.

... Мактаб зали. Байрам эрталиги, хамма болалар ясантусан кийинган. Ҳамманинг нигоҳи саҳнада турган Фатхуллада. Ёш ижрочини ҳамма зўр олқишлар билан табриклади. Мактабда янги талант пайдо бўлди. Фатхуллада ҳақиқий ашулачи бўлиш ана шу кезларда туғилган эди. У ўрта мактабни муваффақиятли тугатди.

— Ким бўлишни истайсан, Фатхулла?

— Ашулачи. Лекин аввал қадрдон колхоз ҳақида ўйлаш керак. Колхозимизга бизга ўхшаган азамат йигитлар керак.

Комсомол аъзоси Фатхулла колхозда ишлар экан, ҳар доим топшириқларни аъло даражада бажарар, бу ишда унга қўшиқ ёрдам берарди. Қўшиқ йўлдоши бўлган бу йигит фидокорона меҳнати билан ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлди, колхоздан бир неча марта мукофотлар олди. Лекин қўшиққа бўлган муҳаббат уни консерваторияга бошлаб келди. Ҳозир Фатхулла музика ўқув юртининг тайёрлов бўлимида ўқимоқда.

Бу йил консерваториянинг тайёрлов бўлими ва еттита факультетида салкам 700 йигит ва қиз таълим олмоқда. Улардан ташқари яна 150 киши сиртдан ўқиб билим олаётир.

Студентларнинг дўстона оиласида ўзбек ва тожиклар, руслар ва туркманлар, қирғизлар ва қозоқларни учратиш мумкин. Бу ёш талантлар зўр бериб музика маданиятини ва чуқур билимларни эгалламоқдалар. 70 га яқин аудитория, зарур бўлган музика асбоблари улар хизматида. Машғулотларни 150 педагог ва концертмейстерлар олиб борадилар. Таниқли композитор А. Козловский, музикашунослар Я. Пеккер, И. Карелова, консерваторияни яқинда тамомлаб чиққан А. Жабборов, А. Одилов, В. Пўлатов, Р. Иброҳимов ва бошқалар ёшларга билим асосларини ўргатишмоқда.

...Қуёш ёғдуси тушиб турган аудиторияда тарбияланаётган санъат ҳаваскорлари орасида Бухоро область Шофрикон районидаги «Ўзбекистон» колхозидан келган Фатхулла Шодиевни ҳам кўрамиз. Вокал факультетининг тайёрлов бўлимига кирган бу йигитнинг олдида кўп йиллик ўқиш дамлари турибди. Ҳақиқий ашулачи бўлиш учун сабр-чидам билан ўз устида ишлаш, музика билими асосларини пухта ўрганиш керак. Фатхулланинг ёшликдаги орзуси, санъатга бўлган зўр муҳаббати бу қийинчиликларни енгишга ёрдам беради. У ўз орзусига эришади.

М. СКРИПНИК.

АДОЛАТ БУВИ 111 ЁШГА КИРДИ

Калинин районидаги Навоий номли колхозда истиқомат қилувчи Адолат буви Раҳимжонова яқинда 111 ёшга тўлди. Бир асрдан ортиқ яшаётган бу табаррук онахон ҳали ўзини тетик ва бардам сезади. Адолат бувининг 150 дан ортиқ невара, чевара ва эваралари бор.

Т. ЖЎРАЕВ.

ТОШКЕНТ АРМИЯ СПОРТЧИЛАРИ ФИНАЛДА

Тошкентда 4 кун давом этган СССР Қуролли Кучларининг енгил атлетика биринчилиги тугади. Совет Армиясининг 3 хизмат кўрсатган спорт мастери, 100 га яқин спорт мастерлари ва 300 дан ортиқ энг кучли 1-разрядли енгил атлетикачилари чемпион деган номни қўлга киритиш учун куч синашдилар.

100 метрга югуришда Г. Касанов (Тошкент) 10,4 секунд вақт билан, 200 метрга югуришда 21,3 секунд натижа кўрсатган А. Туёқов (Тошкент), баландликка сакрашда 206 сантиметр натижа билан ростовлик В. Хорошилов, аёллар ўртасида эса 165 сантиметр баландликдан ошиб ўтган Г. Доля (Москва)лар СССР Қуролли Кучлари чемпиони бўлдилар. Тўғри, тошкентлик Ольга Левоненко ҳам Г Доля эришган натижа — 165 сантиметр кўрсатди. Конкурсдан ташқари қатнашган О. Левоненко биринчи марта СССР спорт мастери нормасини бажарди. Тошкентлик спорт мастерлари сафига яна бир мастер қўшилди.

Енгил атлетиканинг энг мураккаб турларини ичига олган ўн курашчилар мусобақаси кескин ўтди. 100 метрга югуриш, узоқликка ва баландликка сакрашдан кейин киевлик В. Ситкин олдинга ўтиб олди. Кейинги турларда у одессалик А. Овсеенко ва тбилисилик О. Холодоклар билан деярли бир хил натижа кўрсатди: Ўн курашнинг энг охирги тури бўлган 1500 метрга югуришда эса ноль баҳо олди. А. Овсеенко эса бу масофани 4 минут 30,9 секунд вақт билан биринчи бўлиб якунлади ва 6923 очко тўплаб, ҳурмат пьедесталининг биринчи поғонасига кўтарилди. Аёллар беш курашида эса ўтган йилги Қуролли Кучлар чемпиони О. Кардаш (Ленинград) ғолиб чиқди.

200 метрга тўсиқли югуришда В. Анисимов (Киев) 23,0 секунд вақт кўрсатиб, СССР Қуролли Кучларининг шу масофага бўлган рекордини янгилади.

Кескин олишувлардан кейин умумкомандa ҳисобида Москва Ҳарбий Округининг спортчилари Қуролли Кучлар чемпиони бўлдилар.

13 октябрда Тошкентда бошланадиган СССР енгил атлетикачилар биринчилигида қатнашиш ҳуқуқини берувчи фахрли «олтилик»ка Тошкент армиячилари ҳам кирдилар.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

СТУДЕНТЛАР—ЧЕМПИОН

Қиличбозлик бўйича Тошкент шаҳар шахсий команда биринчилиги мусобақасида 155 спортчи қатнашди. Мусобақа қатнашчилари составида кучли қиличбозлар бўлишига қарамай жанглар ёшларнинг фойдасига ҳал бўлди. Ёш спортчи Н. Саидов («Буревестник») қиличбозлар ўртасида биринчи ўринни ва пойтахт чемпиони номини олди. Ўсмирлар мусобақасида спартакчи А. Здоровяк ғолиб чиқди. Рапирачилар олишувлари жуда қизиқарли бўлди. Темирйўлчи Б. Назиров кутилмаганда ҳаммадан устун келиб, фахрли чемпион номини қўлга киритди. Ўсмирлар мусобақасида В. Фомин («Динамо») биринчиликни эгаллади. Динамочи Ю. Раздайбедин ўз рақиблари устидан осонгина ғалабага эришиб, мусобақа ғолиби бўлиб чиқди.

Аёллар ва қизлар курашида ҳам ёшлар устун келди. Н. Панченко («Буревестник») ва Р. Ҳасанова («Спартак») энг кучли қиличбоз номини олдилар.

Команда ҳисобида «Буревестник» студентлар жамияти вакиллари ғолиб чиқдилар. Динамочилар иккинчи, спартакчилар учинчи ўринни олдилар.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

ФЕЛЬЕТОН

КАККУ

— Какку... какку...

Афсоналарда айтилишича дунёда зайнаб ва какку деган икки қуш бор эмиш. Ҳар иккиси бирбирига ошуғу-беқарор эмиш. Бири ҳамиша «зайнаб», иккинчиси ҳамиша «какку» деб сайрар эмиш. Лекин улар бир-бирини ҳеч тополмай, бир-бирига муштоқ эмиш.

— Какку... какку...

Аслида какку қушининг қуюшқондан ташқари бир ғалати қилиғи бор. Бунақа қилиғ ҳеч бир қушда ва ҳеч бир маҳлуқда йўқ. Какку тухум қилади-ю, лекин ҳеч қачон ундан жўжа очиб чиқармайди. У яширинча бошқа қушларнинг уясига тухумини қўйиб кетади. Шунинг учун каккунинг бола очиб, уни тарбиялаганини ҳеч ким кўрмаган. Айтишларига қараганда у тухумини қўяётганда азалги ёри эсига тушиб каккулаганича қаёққадир парвоз қилиб кетармиш.

Олмалиқ шаҳар умумий овқатланиш бўлимининг мудири коммунист Маҳкам Шарипов ҳам ўзининг бутун ҳулқи-атвори билан худди каккуга ўхшайди. У ҳам доим ёр қидириб каккулагани каккулаган, болаларини бировларга ташлаб ҳамиша қочиб юргани-юрган.

1934 йилда Маҳкам Шарипов Комилага уйланганда сенга вафодор, болаларингга меҳрибон бўламан деб қасамёд қилганди. Турмуш давомида тўрт фарзанд кўрди. Аммо Раҳима, Марат, Аҳтам, Дилбар каби нури-дийдалари ҳали эсларини танимасданоқ Шарипов худди какку сингари зимзиё бўлди. Қаёққадир каккулаб учиб кетди.

Она, меҳрибон она! Какку ташлаб кетган, у тан олмаган, бутунлай унутиб юборган тўрт фарзандни орқалаб, етаклаб юриб не машаққатларда жон куйдириб тарбиялайбошлади. Лекин онайи-зор қанчалар ўз фарзандларини ардоқламасин, ота меҳрини кўрмаган бу гўдаклар маюсликда ўсишди.

Ёнидан ел ўтмаган, оталик ҳиссини йўқотган Маҳкам Шарипов парвои-палак парвоз қилгани-қилган эди. У кўп учди, кўп учса ҳам мўл учди. Ниҳоят уча-уча Фарғона шаҳрига бориб қўнди. Пировардида қарабсизки бизнинг какку Антонина Афанасьевна деган аёлга ошиғу-шайдо бўлди. Оҳ деди, воҳ деди, сенга вафодор, болаларингга меҳрибон бўламан деди. Аврадн, алдади, уни ўзига хотин бўлишга кўндирди.

Ҳа демай Антонина Афанасьевна тўқлидай Валерий исмли ўғил туғиб берди. Шу зоҳотиёқ Маҳкам Шарипов берган ваъдаларини, кўкракка уриб ичган қасамларини унутиб, яна каккулаганича учиб кетди...

Маҳкам Шарипов яна кўп учди, кўп учса ҳам мўл учди. Парвоз қила-қила Олмалиқ шаҳрига келиб қўнди. Қўнди-ю, иккинчи ёрини ҳам унутиб Наташа Кургузова деган аёлга муҳаббат изҳор қилди. Сенга вафодор, болаларингга меҳрибон бўламан деб тағин эски байту-ғазалини такрорлади. Жуда салобатли, маъноли кўринган бу суюқ оёқ, бемеҳр ота ўз болаларини тан олмай шу хилда юраверди.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигидагилар Маҳкам Шарипов савдо ишида «катта тажриба»лар орттирганиданми, у хотин олиб хотин қўйса ҳам, ўз болаларини хўрлаб ташлаб кетаберса ҳам бўлаверади деб ўйлайдилар, шекилли. Бўлмаса, одамгарчилик ва оталик меҳрини сариқ чақага сотиб юборган Шарипов кабилар совет савдо органларининг раҳбар лавозимларида ялло қилиб юрармиди!

Маҳкам Шарипов Олмалиқдаги давлат уйида роҳат билан фароғатда ҳаёт кечирмоқда. Унинг тўрт фарзанди эса Чирчиқдаги пастқам, эски уйда яшамоқда. Тошкент шаҳар Типографический кўчасидаги 114-номерли уйини эса бошқа одамларга ижарага бериб қўйган.

Яқинда ана шу какку-одам редакцияга кириб келди.

— Менинг устимдан шикоят тушган эмиш. Нима гап ўзи, — деди бепарволик билан ўзини бегуноҳ ва сутдан ҳам оқ қилган ҳолда.

— Уч хотин олган эмишсиз, тўғрими? — сўрадик.

— Нима десам бўлади. Уч хотин олганим тўғри, лекин...

— Ташлаб кетган болаларингизга ёрдам бермас эмишсиз?

— Агар мен ота булсам оталик ҳурматим бўлиши керакми, йўқми? Улар мени ҳурмат қилишмаса ҳам ёрдам беравераманми?

Маҳкам Шарипов ўз болалари ҳурмат қилмаганидан шикоят қилабошлади. Отаси бўлатуриб ота меҳрига қонмаган, тирик етим қолиб, фақат онанинг меҳр-шафқати билан отасиз ўксиб ўсган шу болаларидан яна уялмай-нетмай ҳурмат талаб қилаяпти. Бир умр отамиз қани деб зор бўлган болалардан ўзига шафқат талаб қилмоқчи.

— Мен совет даврида яшаётганим учун олам-олам қувонаман. Бўлмаса ҳолимиз нималар кечарди, — дейди Шариповнинг тўнғич қизи Раҳима Маҳкамова ўз хатида.

— Сиз Олмалиқда яхши уйда турар экансиз, ундан ташқари Тошкентдаги уйингизни бировларга ижарага қўйибсиз. Шу уйда ўз болаларингиз яшаса бўлмасмиди?

— Мен ўз уйимни ФЗУ да ўқийдиган болаларга раҳм-шафқат қилиб бепул ўтириб туринглар деб топширганман.

— Нега ўз болаларингизга шунчалик раҳм-шафқат қилмадингиз?

— ...

Маҳкам Шарипов анграйганча қолди. Ўз болаларимни бу уйга киритиб қўйсам кейин уларни қувиб чиқариб бўлмайди, деб айтишга тили бормади. Етим болаларга шафқат қилаяпман деб ўзини олижаноб ва олиҳиммат қилиб кўрсатишга уринди. Аслини олганда каккудай тухумини қўйиб қочадиган Маҳкам Шарипов каби кишилардан оталик шафқатини-меҳрини кутиш мумкинми? Ўзига енг бўлаолмаган одам бировга эн бўлаоладими? Дайди ишқ гадоси бўлган бу кишидан нима ҳам кутиш мумкин?

Совет кишилари, кенг жамоатчилик бундай одамлардан нафратланадилар. Чунки улар жамиятимизга, нурли, гўзал ҳаётимизга доғ тушириб юрган, меҳр-муҳаббатдан махрум кишилар.

Жамоатчилик бундай кишиларга лаънат ўқийди.

Б. ХАЛИЛОВ,
З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Чет элларда нима гап

Эронда ер қимирлади

ЛОНДОН, 6 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Теҳрондаги мухбири хабар беришича, Эрон пойтахтидан 450 миля шарқда яна ер қимирлаган. Ернинг кучли қимирлаши натижасида Аҳмадобод қишлоғи катта зарар кўрган. Бирнеча киши ўлган. Шу районда жойлашган Торбете-Ҳайдари шаҳри ҳам зарар кўрган. Мухбирнинг маҳаллий Қизил Крест жамияти эълон қилган баёнотга асосланиб хабар беришича, ер қимирлаган районга ҳарбий бўлинмалар, медицина отрядлари ва энг зарур буюмлар юборилган.

УГАНДА—МУСТАҚИЛЛИК АРАФАСИДА

КАМПАЛА (Уганда), 7 октябрь. (ТАСС). Бир вақтлар Британия Африкасининг дурдонаси деб аталган ва Шарқий Африкада жойлашган Уганда 9 октябрда Африкадаги мустақил давлатлар оиласида ўз ўрнини олади. Мамлакатнинг энг катта шаҳри бўлган Кампалада 8 октябрдан 9 октябрга ўтар кечаси Англия байроғини тушириш ва мустақил Угандaнинг уч рангли байроғини кўтариш маросими бўлади. Шу маросим натижасида Англиянинг қарийб 70 йиллик мустамлака ҳукмронлиги тугайди.

Уганда мустақиллигини нишонлаш байрамига 60 дан ортиқ чет мамлакатдан делегация келиши кутилмоқда. Совет ҳукуматининг вакили — СССРнинг фавқулодда ва мухтор элчиси Г. И. Фомин Угандага етиб келди.

* * *

Уганда—Англиянинг Шарқий Африкадаги собиқ протектората. Территорияси 243 минг квадрат километр. Аҳолиси 6 миллион 682 минг киши (1960 йил). шулардан 99 проценти африкаликлар, асосан банту халқларидир. Уганда—Буганда, Шарқий Уганда, Ғарбий Уганда ва Шимолий Уганда деб аталган тўрт вилоятга бўлинади. Уганда территориясида Буганда, Торо, Анколе ва Буньоро деб аталган тўртта ярим автоном короллиқлар жойлашган. Угандaнинг маъмурий маркази — Энтеббе (аҳолиси 8,5 минг киши).

Уганда — иқтисодий жиҳатдан кам тараққий этган аграр мамлакат. Қишлоқ хўжалигида четга чиқариб сотиладиган экинлар: кофе, пахта, тамаки, чой, шакарқамиш, ерёнғоқ, мой берадиган ўсимликлар асосий ўринни эгаллайди.

Маҳаллий аҳоли ички истеъмол учун батат, маниоку, ерёнғоқ, тариқ, жўхори экади, чорвачилик билан шуғулланади.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи корхоналарга чет мамлакатларнинг компаниялари, асосан Англиянинг хусусий компаниялари контроллик қилади.

Мамлакатда фойдали қазилмаларга бой конлар бор, лекин Англия монополияларининг қўлида бўлган кончилик саноати унчалик тараққий этмаган.

Англия Угандани қарийб 70 йил мустамлака қилиб турганлиги натижасида миллионлаб африкаликлар ҳуқуқсиз ва қашшоқ бўлиб қолди. Оммавий ишсизлик ва айниқса меҳнатга ҳақ тўлашдаги ирқий камситиш африкалик аҳолининг аҳволини тағин ҳам кўпроқ оғирлаштириб юборган. Африкалик ишчилар европалик ишчилар билан бир хилдаги ишни бажарганликлари ҳолда европаликларга қараганда 20—22 баравар кам ҳақ оладилар.

Африка халқларининг айниқса иккинчи жаҳон урушидан кейин кучайиб кетган миллий озодлик ҳаракати тўлқини Угандага ҳам ёйилди. Англия мустамлакачилари Африкадаги яна бир мамлакат халқининг мустақил яшаш ҳуқуқини, ниҳоят, тан олишга мажбур бўлдилар.

Угандага 1962 йил 1 мартдан бошлаб ички автономия бериш, 1962 йил 9 октябрдан бошлаб эса, мустақиллик бериш тўғрисида 1961 йилнинг охирида битимга келинди.

Уганда халқ конгресси партиясининг раиси Мильтон Оботе Угандадаги ҳозирги ҳукуматнинг бош министри бўлиб турибди.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАРЛАРИДАН

✦ **Германия Демократик Республикаси ҳукумати Яман Араб Республикасини таниди.**

✦ **Польшада техникага оид китоблар ва матбуот кунлари бошланди. Мамлакатнинг кўпгина саноат корхоналарида техникага оид нашрларни оммалаштирувчи махсус виставкалар очилди, адабиёт сотиш уюштирилмоқда, ишчиларнинг авторлар билан учрашувлари ташкил қилинмоқда.**

✦ **Японияниннг Кобе шаҳрида Япония-Жанубий Корея музокараларига қарши оммавий норозилик митинги бўлди. Митинг қатнашчилари ўзларининг биргаликдаги ҳаракатлари билан ана шу музокараларни барбод этажакларини ва НЕАТО янги агрессив блокининг тузилишига йўл қўймаяжакларини билдирдилар.**

✦ **Мадрид ҳарбий трибунали Хорхе Кониль Уальсни ўлим жазосига, бошқа икки ватанпарвар— Антонио Мур Перион ва Марселино Химе Нес Кубасни умрбод турма жазосига ҳукм қилди. Ҳукм қилинганлар Барселонадаги «террорчилик ҳаракатлари»да айбландилар.**

✦ **Римда эълон қилинган расмий статистика маълумотларига мувофиқ, 1961 йилда Италияда 426.317 жиноят қилинган.**

✦ **Токиода ҳар куни 30 га яқин ёнғин рўй бермоқда. Шу йилнинг январь ойидан октябрь ойигача 7.000 ёнғин юз берди. Жами майдони 130 минг квадрат метр бўлган уй-жойлар ва маъмурий бинолар ёниб кетди. 70 дан кўпроқ киши ҳалок бўлди. (ТАСС).**

Атмосферада яна ядро қуроли портлатилди

НЬЮ-ЙОРК, 7 октябрь. (ТАСС). Қўшма Штатлар кеча Жонстон ороли районида атмосферада яна ядро қуроли портлатди. Атом энергияси комиссиясининг хабар беришича, ядро қурилмаси самолётдан ташланган. Бу билан, Тинч океанда ядро синовларининг ҳозирги сериясидан 29-ядро қуроли портлатилди.

Бразилия. Мамлакатнинг шарқий қисмидаги Салвадор шаҳри нефть саноатининг марказий қисми ҳисобланади. Суратда: Салвадор шаҳридаги нефтни қайта ишлаш заводи.
Синьхуа — ТАСС фотоси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

Обуна баҳоси: бир ой учун — 44 тийин, уч ой учун — 1 сўм 32 тийин, 6 ой учун — 2 сўм 64 тийин, 12 ой учун — 5 сўм 28 тийин.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа бўлимлари ва конторaларида, шунингдек корхона ҳамда муассасалардаги жамоатчи вакиллар, шаҳар ва қишлоқ почтальонлари томонидан қабул қилинади.

Телевизор

9 ОКТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.30 — Моҳир қўллар (мактаб ўқувчилари учун), 18.55 — Москвада ёз куни (телевизион очерк), 19.05 — Телевизион янгиликлар, 19.25 — Опера ва балетлардан парчалар.

Рус тилида: 20.05 — Ярославликлар ташаббусига жавобан, 20.35 — Телевизион янгиликлар, 20.55 — Яхши иш ташаббускорлари, 21.15 — Марҳамат, мистер Маршалл номли испан бадиий фильми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.30 — Тўрт афсона тақдири (телевизион очерк), 19.15 Икки боланинг ҳаёти.

Ўзбек тилида: 20.10 — Тошкент янгиликлари, 20.20 — Орол балиқчилари номли бадиий фильм.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/Х да **Севилья сартароши**, 10/Х да **Майсаранинг иши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 10/Х да **Ғазал фожиаси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 10/Х да РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Константин Берман** ва қизиқчилар группасининг иштироки билан **«Қувноқлар цирки»**. Кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Қатл олдидаги сўз — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

ЧП (Фавқулодда ҳодиса, 1 ва 2-серия) — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Қутлуғ қон (кундуз соат 3-20, кеч 6-50 ва 8-40 минутда ўзбек тилида), **Будапешт томлари** (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Франко-порт — «ИСКРА» (кеч соат 6-20 минутгача ва 10 ярим-да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Одамлар ва йиртқичлар (1 ва 2-серия) — «ИСКРА» кеч соат 7, 7-40 ва 8-20 минутда).

Кўк каптар қўшиғи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз 12 ва 4 да).

Оддий воқеа — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шум бола (эрталаб соат 10 да), **Қизлик йиллари** (тоқ соатларда) — «СПУТНИК».

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 7 ярим ва 9 яримда)

Будапешт томлари — «ВАТАН». НАВОИЙ номли.

Қатл олдидаги сўз — «ФЕСТИВАЛЬ».

Франко-порт — КАФАНОВ номли.

Қайноқ қалб — ТЕЛЬМАН номли.

Кўк каптар қўшиғи — «УДАРНИК».

Евдокия — «ПОБЕДА».

Бугун тунда шаҳар ҳалок бўлади — «ШАРҚ».

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
12, 13, 14, 16, 17 октябрда

ЭСТРАДА КОНЦЕРТЛАРИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргашхон Мирмаҳмудова, Убайдулла Мадраҳимов, Муҳаммаджон Мирзаев**, эстрада солистларидан **Фахриддин Умаров, Зокир Султонов, Муҳаббат Мусаева, Дилбар Абдуллаева, Чўлпон Тоҳирова, Собир Маҳкамов** ва ўзбек музика асбоблари ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Касса кундуз соат 2 дан очилади.

Гражданлар диққатига!

«УЗЛЕССТРОЙТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТДАГИ

савдо базалари,

ФИЛИАЛЛАРИ ВА МАГАЗИНЛАРИДА

ҲАР ХИЛ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ

цемент, алебастр, бўр, оҳак, пишиқ ғишт, дераза ойнаси, темир-терсак, печь асбоблари, обойлар, лак-бўёқлар, кам метражли иситиш қозонлари, радиаторлар, газ трубалари, санитария-техника ускуналари ва бошқа товарлар

СОТИЛАДИ

БАЗА ВА МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИ:

Салор савдо базаси — 1-Тюльпановский проезд, 19-уй, телефон 6-16-63.

Магазинлар: Салор савдо базаси ҳузурида, Паркент ва Биринчи май бозорларида.

Қўйлиқ савдо базаси — Рисовая кўча, 2-тупик, 9-уй, телефон 6-03-70, қўшимча телефон 65 ёки 67.

Магазинлар: Қўйлиқ савдо базаси ҳузурида ва Гуруч бозорида.

Тошкент савдо базаси — Ш. Руставели кўчаси, 93-уй, телефон 5-09-05, 5-18-20.

База филиали — Чиғатой дарвозада **ва магазин** — Фрунзе район бозорида.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
(«Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26334, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётнинг босмахонаси.
Р. 02369. Нашр. Г. 1698.